

Nr 4/64

Maj 2001 r.

Cena 2,00 zł

Indeks 32616 X

ISSN 1232-051X

Ziemia

KOLBUSZOWSKA

210 ROCZNICA KONSTYTUCJI 3 MAJA

W NUMERZE:

- Ks. Sławomir Zych – Szkoła parafialna w Kolbuszowej 1604 – 1772
- Jeszcze jeden sukces Irka Gizy
- Sesja budżetowa Rady Powiatu
- Rada Miejska w Kolbuszowej – sprawozdanie burmistrza z działalności finansowej za rok 2000
- „Wyrzucać z pożytkiem” – system segregacji śmieci w Gminie Kolbuszowa
- „Dni Kolbuszowej” – program imprez
- Dr Jarosław Ragan – Wiosenne uczulenia

Obł. s. 17-18-19

Ustawa Rządowa
W Imię Boga w Trojcy Świętej jedynego.
Stanisław August z Dobrej Łaski y Woli: Narodu Król Polski, Wielki Książę Litewski, Ruskim, Pruskim, Mazowieckim, Smoleńskim, Kijowskim, Wołyńskim, Podolskim, Podlaskim, Inflanckim, Smoleńskim, Siewierskim, y Sarniechowskim, wraz z Stanami Skonfederowanemi w Litwie podwojney Narod Polski reprezentującemi.

• Faksymilia oryginału Konstytucji.

Współpraca powiatu z okręgiem Lewoczy

Jakiego partnera zagranicznego wybrać, aby móc właściwie wykorzystać swoje położenie? Kiedy, w trakcie tej współpracy, może skorzystać największa liczba osób, firm i organizacji?

Od pewnego czasu trwały starania, aby powiat kolbuszowski, oficjalnie, mógł rozpocząć współpracę z słowackim powiatem. Jesteśmy radzi, że określony urząd w Levoči wyraził zainteresowanie i w konsekwencji podjął współpracę z nami. Jest bowiem wiele wspólnych cech, które pozwalają sądzić, że współpraca ta będzie owocna.

(patrz str. 7)

• Zbigniew Lenart i Peter Turek podpisują akt współpracy.

ZA MIESIĄC: CO DALEJ GIMNAZJALISTO?

Komentarz (3 grosze)

Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, jak każda rocznica, jest okazją do uważniejszego spojrzenia w przeszłość chociażby dla podkreślenia znajomości starej maksymy o historii - nauczycielce życia. Oczywiście podejmując się takiego zadania należy zdawać sobie sprawę, że będzie to w zasadzie przeżycie wewnętrzne, ponieważ znajomość i sposób pojmowania dziejów ojczystych z jakim powszechnie się spotykamy najczęściej wyklucza spokojną i rzeczową wymianę argumentów. Namawiam więc, aby spojrzeć na przestawną Ustawę Rządową jako owoc reformatorskiego zapалу, szlachetnych intencji i świętej wiary w sprawczą moc najgorętszych pragnień i słusznych racji. To miał być wielki przełom i zadośćuczynienie za dwa stulecia bezczynności w dziele rozumnego urzędowania państwa. Namawiam też, aby spojrzeć na Konstytucję w kontekście skutków jakie wywołała. Rok po jej uchwaleniu granicę Rzeczypospolitej przekroczyły wezwane przez opozycję wojska rosyjskie; dalsze pół roku później podpisano traktat drugiego rozbioru. Namawiam wreszcie, aby z tamtych wydarzeń nie wprowadzać łatwych analogii do współczesności. Najpierw dla zasadniczych racji merytorycznych, a także dlatego, aby nie stwarzać nawet pozoru usprawiedliwienia dla tej niefrasobliwej i niebezpiecznie powszechnej postawy p.n.: „chcieliśmy dobrze, a wyszło jak zawsze”.

Trudno nie podziwiać błyskotliwych sukcesów kolbuszowskiego licealisty (patrz str. 3) w licznych ogólnopolskich turniejach i olimpiadach. Opiekująca się uczniem Walentyna Rybicka zauważa, że wśród finalistów tych konkursów jest zaskakująco dużo młodzieży z małych miast i wsi, która przecież ma gorsze warunki kształcenia się (dostęp do książek, obciążenie obowiązkami domowymi, dojazdy, wpływy środowiskowe itp.) niż młodzież wielkomiejska. Różnice (nie o zdolnościach tu mówimy) nadrabiane są pracowitością i determinacją. Jak to więc jest, że na państwowych uczelniach (te jeszcze są bezpłatne!) systematycznie spada liczba studentów z tak zwanej prowincji?

Budżety najczęściej określane są jako „trudne”, „napięte” lub „dramatyczne”. Z grubsza, każdy z tych przymiotników oznacza, że po prostu brakuje pieniędzy. Można zrozumieć rozterki rozdzielających je radnych, bo przecież każdy z nas robi to nieustannie w swoim domowym gospodarstwie. Tym większy podziw może budzić decyzja Rady Miasta o uruchomieniu i rozwijaniu systemu wstępnej segregacji śmieci. Jest to decyzja rozsądna, dalekowzroczna i, jeżeli wystarczy konsekwencji w jej realizacji, wydane na to przedsięwzięcie nakłady będą jedną z najlepszych inwestycji w przyszłość gminy. Czy wszyscy jej mieszkańcy mają tego świadomość – pokaze czas.

Konkurs Wiedzy o Bretanii

Komisja Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej wraz z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną w Kolbuszowej przeprowadziły 4 kwietnia Konkurs Wiedzy o Francji i Bretanii.

Do Konkursu przystąpiło 50 uczniów ze szkół średnich, gimnazjów i szkół podstawowych miasta, gminy i powiatu, w których nauczany jest język francuski. Jest to już jego VI edycja i z każdym rokiem zauważa się coraz większe zainteresowanie młodzieży.

W jury zasiadali nauczyciele j. francuskiego, a przewodniczył im radny Rady Muncypalnej z Ploërmel, Bernard Chevillard. Przyznano dwie nagrody główne - dziesięciodniowy pobyt w Bretanii. Na-

grody te uzyskali: Przemysław PEKALA, uczeń Zespołu Szkół Rolniczych w Weryni oraz Monika PALUSZEK, uczennica Gimnazjum w Dzikowcu.

Dwie 1-sze nagrody przyznano Magdalenie CHMIELOWIEC, uczennicy Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej oraz Annie FUDALI, uczennicy Gimnazjum w Dzikowcu.

Dwie 2-gie nagrody uzyskały: Małgorzata WAŚIK, uczennica Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej oraz Katarzyna MACIĄG, uczennica Gimnazjum w Kupnie. Wśród pozostałych wyróżniono 19 uczniów. Następnym Turniej już za rok.

PRZEWODNICZĄCA KOMISJI WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ RADY MIEJSKIEJ W KOLBUSZOWEJ
JOANNA ZIOŁO

• Joanna Ziolo wręcza dyplom Przemkowi Pękałowi

• Uczestnicy konkursu z jurorami

Ireneusz Giza zwycięzcą V Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Unii Europejskiej

Z roku na rok zainteresowanie tematyką integracji europejskiej jest coraz większe. Świadczy o tym fakt, że w tym roku w eliminacjach wstępnych Olimpiady Wiedzy o Unii Europejskiej wzięło udział aż 11 tysięcy uczniów ze szkół średnich z całej Polski. Po raz pierwszy rywalizację młodzieży objęli swym patronatem: Premier RP i Minister Edukacji Narodowej. Olimpiada stała się tym samym jednym z elementów rządowego programu propagowania wiedzy o Unii Europejskiej.

W dniach 7 – 8 kwietnia odbył się w Szczecinie finał, w którym wzięło udział 97 uczniów wyłonionych w 2 etapach - szkolnych i okręgowych. Okręg podkarpacki reprezentowało 6 uczniów, w tym 2 z kolbuszowskiego liceum: Michał Tokarz – uczeń kl. III a, który uzyskał tytuł finalisty szczebla centralnego i Ireneusz Giza – uczeń kl. IV d. Do ścisłego finału zakwalifikowano 20 laureatów. Ciekawostką jest to, że byli to w większości uczniowie szkół średnich z małych miejscowości, w których mimo wszystko dostęp do fachowej literatury jest zdecydowanie trudniejszy niż w dużych miastach.

Gorąca atmosfera towarzyszyła do końca wyłonieniu zwycięzcy tegorocznej Olimpiady. Jeszcze na kilkanaście minut przed ogłoszeniem wyników przeprowadzono dogrywkę, okazało się bowiem, że 2 osoby mają taką samą liczbę punktów. Ostatecznie najlepszym był Irek Giza.

„Młodego eksperta z dziedziny Unii Europejskiej” (tak nazwał Go Sławomir Urbaniak – Podsekretarz Stanu w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej) nagrodzono Pucharem ufundowanym przez Prezydenta

RP A. Kwaśniewskiego, laptopem wraz z oprogramowaniem wartości 28 tysięcy zł., tygodniowym pobytom we wrześniu w Brukseli, gdzie będzie miał okazję połączenia teorii z praktyką oraz indeksem na Uniwersytecie Szczeciński (pierwsze 3 lata, natomiast 4 i 5 rok na Uniwersytecie w Exeter w Wielkiej Brytanii, co osobiście zagwarantował profesor z tegoż Uniwersytetu – Bogdan Szajkowski).

Czy Irek zdecyduje się na skorzystanie z tego indeksu? Sam jeszcze nie wie, ponieważ jako tegoroczny finalista Ogólnopolskiej XLII Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym pod hasłem „Media w państwie współczesnym” oraz laureat I Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Europie ma szereg indeksów na wiele uczelni w Polsce (m. in. na stosunki międzynarodowe, psychologię, socjologię, historię, ekonomię, zarządzanie i marketing).

WALENTYNA RYBICKA

Majdan Królewski

SENTYMENTALNE POWROTY

Są takie miejsca na ziemi, do których wciąż się wraca; które z sentymentem wspomina się po latach mimo, że było się w nich tylko „przejazdem” – kilka miesięcy lub kilka lat. Magia tych miejsc działa dopiero z odłali, bo na co dzień są to takie same miejscowości, jakich tysiące na mapach świata. Życie toczy się tam zwyczajnie, czas płynie tak samo jak w innych miejscach.

Ksiądz Adam Gardyasz, wykładowca filozofii w Wyższym Seminarium Duchownym w Gródku na Ukrainie bardzo często wraca do Majdanu Królewskiego. To był jego pierwszy przystanek po ukończeniu w 1984 r. – Seminarium Duchownego w Przemysłu.

Pochodzi ze Stalowej Woli, studiował na KUL-u filozofię, potem ukończył 2-letnie studium z psychologii i psychoterapii. W 1992 r. wyjechał na Ukrainę by zasilić kadrę naukową powstającego właśnie Seminarium w Gródku. Równocześnie pełni obowiązki proboszcza w oddalonej o 19 km od Gródka wsi Borszczówka. Jest to mała miejscowość, w której jest zaledwie około 200 katolików. Żyją

obok swoich sąsiadów prawosławnych i nikt nie robi żadnego problemu z powodu swojej wiary. Okolice Gródka zamieszkuje dużo ludzi, którzy czują się Polakami. To oni chcą zachować łączność z ojczyzną ich przodków, wyznawać wiarę katolicką, słuchać polskiej mowy. Niewielu z nich jeszcze coś pamięta; tylko nieliczni mówią po polsku z przedziwną domieszką rosyjskiego i ukraińskiego, ale chcą by mówiono do nich w języku ojców. Rodziny są zazwyczaj mieszane. Ksiądz katolicki jest dla nich autorytetem - ceni się go bardziej niż batiuszkę (papa prawosławnego).

Od chwili powstania, seminarium w Gródku ukończyło około 30 księży, którzy objęli parafie w całej Ukrainie. Trzech z nich

dalej studiuje w Rzymie, jeden w Lublinie. Seminarium się rozbudowało – obecnie jest 13 wykładowców i około 50 studentów. Studia trwają łącznie 7 lat – 1 rok kursu wstępnego, 2 lata filozofii i 4 lata teologii. Seminarium funkcjonuje dzięki sponsorom – głównie z Niemiec – i ludziom ze wsi, którzy wspomagają go produktami żywnościowymi mimo wszechobecnej biedy.

Ksiądz Adam bardzo niechętnie mówi o swojej działalności. Jest człowiekiem niezwykle skromnym i bardzo się dziwi, że stał się bohaterem reportażu. Prywatnie interesuje się fotografią. Ogląda album „Ziemia Kolbuszowska” podziwiając profesjonalizm i artyzm zamieszczonych zdjęć. Dostrzega każdy szczegół, mówi o cieniach i półcieniach. Niepowtarzalny zachód słońca, wiosna na polu i nad rzeką, wierzby na rozstajach, bociany przed odlotem, tropy na śniegu – wszystko to takie polskie i takie bliskie. Zabiera kilka egzemplarzy Albumu na Ukrainę, by tam mieć kawałek „małej ojczyzny”; tej z którą związał go los i która na zawsze pozostanie w jego sercu.

ELŻBIETA KWAŚNIK

Przedbórz

„Tradycje Świąt Wielkanocnych”

Wielkanoc – najstarsze i najważniejsze święto chrześcijan – jest także triumfalnym świętem odradzającego się życia i wiosennej odnowy. W niedzielę palmową, 8 kwietnia odbyło się z tej okazji otwarcie wystawy „Tradycje Świąt Wielkanocnych w Polsce – dawniej i dziś”.

Była to druga z serii wystaw okolicznościowych zorganizowanych przez Bibliotekę Publiczną w Przedborzu przy współudziale dzieci. Pierwsza - „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia w Polsce dawniej i dziś” miała miejsce w grudniu 1999 r. Obecna wystawa składała się z dwóch części – jedna obrazowała tradycje i zwyczaje naszych pradziadków i dziadków, a druga była współczesnym obrazem Świąt Wielkanocnych. Dzieci ze SP w Przedborzu redagujące gazetkę kl. II „DRUGACZEK” wraz z opiekunkami U. Marek i B. Wiącek przygotowały i zainscenizowały tradycyjne zwyczaje świąteczne z różnych stron Polski wraz z przyspiewkami.

Otwarcia wystawy towarzyszyło ogłoszenie wyników i wręczenie nagród w konkursie pt. „Tradycje Świąt Wielkanocnych” zorganizowanym przez panie bibliotekarki i Radę Sołecką wsi Przedbórz. Na konkurs wpłynęły łącznie 53 prace, od małych współczesnych palm po trzymetrowe, tradycyjne w swym wyglądzie. Wśród pisanek były tradycyjne kraszanki, wypiekane z ciasta i duże pi-

sanki wykonane na dmuchanych balonach. Autorzy wszystkich prac wykazali się dużą inwencją twórczą i pomysłowością, a jury miało bardzo trudne zadanie.

Za palmy nagrodzeni zostali: I miejsce - A. Orzech, J. Ocytko, M. Majka; II miejsce - M. Piecuch, P. Kwiatkowski; III miejsce - M. Wsolak, M. Dryja, N. Wiącek, K. Wójtowicz.

Za pisanki wyróżniono: I miejsce - A. Orzech; II miejsce - L. Mycek, A. Bąk, E. Bąk; III miejsce - A. Guzior, E. Ocimek.

Nagrodę specjalną Przewodniczącego

Rady Miejskiej w Kolbuszowej otrzymały: w kategorii pisanka - M. Majka, w kategorii palma - K. Kuna.

Nagrody wręczali zaproszeni na otwarcie wystawy goście: starosta Z. Lenart, przewodniczący RM Kolbuszowa J. Wiącek burmistrz Z. Chmielowiec, skarbnik MiG Kolbuszowa S. Zuber, dyr. MiPBP A. Jagodziński. Nagrody ufundowała Rada Sołeczka wsi Przedbórz i prywatni sponsorzy.

Przedświąteczne spotkanie mieszkańców Przedborza zakończyło otwarcie piątego wernisażu prac plastycznych. W tym roku jest to wernisaż prac Pauliny Kuny, który można oglądać w świetlicy Biblioteki Publicznej w Przedborzu.

W drodze ku jedności Europy

W dniach 29-30 marca w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Kolbuszowej można było oglądać wystawę poświęconą państwu niemieckiemu. Otwarcie wystawy zostało poprzedzone referatem wygłoszonym przez dyrektora szkoły Julię Czachor na temat Unii Europejskiej i jej wpływów na rozwój naszego kraju. Inaugurację wystawy uświetniło przedstawienie w wykonaniu

uczniów klasy Vb odegrane w języku niemieckim, które przygotowała Beata Mierzwa.

Następnie zaproszeni goście zwiedzali wystawę dotyczącą geografii, historii, kultury i tradycji Niemiec zorganizowaną przez nauczycielki: Barbarę Kochanowicz, Magdalene Kadłubiec i Urszulę Szepieniec. Ceremonii przecięcia wstęgi dokonali: dyrektor Julia Czachor, burmistrz Zbigniew Chmielowiec oraz ks. Grzegorz Kamiński.

Podczas ekspozycji prezentowany był dorobek gospodarczy naszego zachodniego sąsiada. Uczniowie przedstawili zwiędzającym położenie Niemiec, główne krainy geograficzne, rzeki oraz miasta. Zaprezentowali miejsca, które warto w tym kraju zwiedzić. Przypomniana została historia muru berlińskiego. Wśród zebranych eksponatów zwiedzający mogli zobaczyć produkty żywnościowe, leki i kosmetyki wytwarzane w Niemczech. Uwagę oglądających przyciągały plakaty drużyn piłkarskich oraz ich stroje. Gospodarze lokalu „Calsberg Pub” opowiadali o niemieckim święcie piwa oraz o upodobaniach kulinarnych Niemców. Zwiędzającym umilała czas muzyka wybitnych kompozytorów niemieckich.

Chociaż wystawa trwała tylko dwa dni, zdążyli ją obejrzeć oprócz uczniów miejscowych szkół i ich rodziców również nauczyciele powiatu kolbuszowskiego biorący udział w warsztatach metodycznych.

Zainteresowanie problemami państw Unii Europejskiej w SP Nr 1 ma już swoją tradycję. W ubiegłych latach w podobnego typu wystawach zaprezentowano Francję i Królestwo Wielkiej Brytanii. Należy podkreślić, że uczniowie chętnie biorą udział w organizacji wystaw; z zapałem gromadzą materiały, wyszukują informacje. Sprzyja to ich wszechstronnemu rozwojowi i doskonaleniu znajomości języków obcych.

BARBARA KOCHANOWICZ,
MAGDALENA KADŁUBIEC
URSZULA SZEPIENIEC

Młodzi mistrzowie ortografii

6 kwietnia w Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej odbył się Powiatowy konkurs "Mistrz Ortografii". W trzech kategoriach wiekowych młodzi ludzie walczyli o to zaszczytne miano.

Uczniowie szkół podstawowych mogli zdobyć maksymalnie 117 pkt. Najlepszą znajomością ortografii wykazała się Joanna Olszowy z Bukowca (112 pkt.), II miejsce zajęła Ewelina Wagner z Majdanu Królewskiego (107pkt.), a III miejsce Karol Żak także z Majdanu Królewskiego (103pkt.).

Maksymalną ilość punktów dla gimnazjów jury ustaliło na 112 pkt. Monika Stolarz (Cmolas) zdobyła ich 107, a uczennice: Iwona Pachucka (II miejsce), Izabela Czekaj (III miejsce) i Agnieszka Gołąbek (IV miejsce) z Majdanu Królewskiego zdobyły po 106 pkt. V miejsce zajęły: Agata Dziewic i Dominika Ozga (obie z gimnazjum w Majdanie Królewskim). Dorota Bajor (Cmolas), Anna Ozga (Wola Raniżowska) oraz Anna Biziorek (Niwiska) uplasowały się na miejscu szóstym. Uczennice z gimnazjum Nr 1 w Kolbuszowej: Natalia Bigos i Ewa Jamróz zajęły ostatnie nagradzane miejsce.

152 punkty, na możliwych 161, zdobyła Elżbieta Bąk z Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej. II i III miejsca nie przyznano. IV miejsce zajęły: Elżbieta Świętek z LO w Kolbuszowej i Joanna Wiktor z ZSR w Weryni.

Wśród zaproszonych gości byli nauczyciele przygotowujący "młodych polonistów", Przewodniczący Rady Powiatu Dariusz Bździkot, przedstawiciele Sta-

ANNA CZACHOR

Ślady przeszłości

Konkurs o nagrodę im. Szulima Zaleschütza

II edycja Konkursu pn. "Ślady życia i działalności Żydów kolbuszowskich" odbyła się 30 marca w Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej.

Kiedy w ubiegłym roku po raz pierwszy ogłoszono konkurs założono, że będzie on realizował dwa podstawowe cele: kształtowanie postawy tolerancji wobec innych kultur i narodów, propagowanie wiedzy o kulturze i historii Żydów kolbuszowskich, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu Żydów kolbuszowskich na historię powiatu kolbuszowskiego. Te założenia spełniono w ubiegłym i bieżącym roku.

Komisja konkursowa zadecydowała o nie przyznawaniu w tym roku III nagrody. Był natomiast dwie zdobywczynie II miejsca. Magdalena Hariasz przedstawiła ciekawą pracę, ze szczególnym przedstawieniem cmentarza żydowskiego. Zaś Olga Bardan (laureatka konkursu w roku ubiegłym) zwróciła uwagę na elementy architektoniczne jakie pozostały po społeczności żydowskiej mieszkającej w Kolbuszowej.

Laureatką I miejsca została Agnieszka PIÓREK, uczennica I klasy LO w Kolbuszowej. W pracy jaką złożyła odnaleźć można ślady losów jej rodziny. Praca ta jest niezwykle ciekawie napisana, zawiera wiele fotografii rodzinnych i innych materiałów potwierdzających przedstawione fakty.

Każda z uczennic swoją pracę pisemną przedstawiła według własnego pomysłu. Słuchaliśmy o cmentarzu przy melodii przypominającej szelest wiatru, spoglądając na dobrze wykonane zdjęcia z kolbuszowskiego kirkuta. Z zadumą wsłuchiwaliśmy się w opowieść Agnieszki Piórek o losach jej dziadka i o śladach jakie odkrywała za pośrednictwem swojej mamy i osób pamiętające minione dzieje.

O dobrym wyborze "jury" świadczą oklaski jakimi młodzież przyjęła ogłoszenie wyników przez dyr. Jolantę Le-

rosta Powiatowego w Kolbuszowej. W trakcie spotkania można było wysłuchać wykładu pt. "Słów kilka o współczesnym języku uczniów" przygotowanego przez W. Jasińską – polonistkę kolbuszowskiego ogólniaka oraz referatów uczniów LO: "O higienie językowego obcowania" i "Co martwi prof. Jana Miodka".

Nagrody dla uczniów ufundowali: Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej, Towarzystwo Kultury im. J. M. Gosłara oraz Księgarnie: p. Wołochowa i p. Jadacha.

nart. Nagrodę główną 1000 zł oraz dwie pozostałe po 250 zł ufundował prof. Robert L. Ringel z Uniwersytetu w Purdue (U.S.A.), który w ubiegłym roku odwiedził powiat kolbuszowski.

ANNA CZACHOR

• Agnieszka Piórek podczas prezentacji

Sesja Rady Powiatu

26 marca radni powiatu kolbuszowskiego zebrał się, aby w czasie sesji zdecydować o ostatecznym rozdysponowaniu pieniędzy na 2001r. czyli aby uchwalić budżet powiatu. Po zmianie porządku obrad, właśnie ta tematyka była podjęta jako pierwsza przez radnych, zaraz po przyjęciu protokołu z poprzedniej sesji i informacji starosty o działaniach Zarządu.

Opinię Komisji Gospodarki Mieniem i Finansów w sprawie projektu budżetu powiatu przedstawił jej przewodniczący Władysław Mytych. W opinii Komisji czytamy m.in. "Komisja proponuje, aby po zajęciu stanowiska przez Zarząd i wyjaśnieniu kwestii poruszanych przez Komisję - Budżet 2001 roku przedłożyć Radzie Powiatu celem uchwalenia". Skarbnik Powiatu Małgorzata Letniowska odczytała opinię Regionalnej Izby Obračunkowej w tej sprawie, która po rozpatrzeniu projektu budżetu wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami postanowiła projekt zaopiniować pozytywnie.

Starosta Zbigniew Lenart przedstawiając budżet, nie ukrywał, że "jest on trudny, wysokiego ryzyka, ale Zarząd stara się i będzie się starał o pozyskanie środków".

Radny Stefan Wrzask zgłosił wniosek o wstrzymanie budowy Starostwa i przeznaczenie środków z subwencji drogowej w całości na drogi. Odpowiedzi udzielił wicestarosta Jerzy Wilk. Reasumując jego wypowiedź można powiedzieć krótko, że nawet przeznaczając wszystkie środki z subwencji drogowej tylko i wyłącznie na drogi, to i tak byłyby one niewystarczające. Nie oznacza to jednak, że drogi nie będą remontowane czy nie zostaną dokończone inwestycje już rozpoczęte. Wprost przeciwnie. Bieżące remonty dróg będą kontynuowane. Ponadto Rada przyjęła uchwałę, w której radni zdecydowali o budowie budynku Starostwa, w którym odnajdą swoje miejsce wszystkie powiatowe jednostki, obecnie rozrzucone na terenie całego miasta, a których utrzymanie jest wielce kosztowne.

W sesji rady powiatu uczestniczyli także mieszkańcy wsi Trzęsówka. Przekonywali oni, iż drogi w ich wsi mają nawierzchnię żwirową, są w fatalnym stanie. Mimo wykonania przez nich w czynnie społecznym kilku odcinków dróg i tak pozostało jeszcze 186 m. Wszystkich obecnych na sali gości Wicestarosta poinformował, iż na terenie powiatu jest 80 km dróg żwirowych. Odniósł się również do propozycji mieszkańców dotyczącej zaciągnięcia kredytów na drogi powiatowe. W dyskusji o drogach uczestniczyli także wójt gminy Cmolos Eugeniusz Gałek oraz radny Stanisław Mazan.

W imieniu Klubu PSL radny Mazan opowiedział się za nie przyjęciem proponowanego budżetu. Jednym z argumentów za przyjęciem budżetu, jakie zdecydowanie przedstawił Władysław Mytych, była konsekwencją w podejmowaniu decyzji. Otóż 6 marca 1999 r. Rada jednogłośnie przyjęła projekt uchwały dotyczący przystąpienia do budowy budynku Starostwa. (W czasie tej sesji było obecnych i głosowało 29 radnych, gdyż radny Bogdan Romaniuk zrezygnował z pełnienia funkcji, a wówczas nie została powołana osoba na jego miejsce) W związku z tym dziś podejmowane decyzje są jedynie kontynuacją wcześniej wytyczonych celów. Innym argumentem za przyjęciem takiej wersji budżetu jest fakt, iż powiat jest ustawowo zobowiązany do wykonywania niektórych zadań rządowych, które muszą zostać zrealizowane mimo braku środków.

Po zakończeniu dyskusji nad projektem budżetu na rok 2001 przystąpiono do głosowania. Zdecydowaną większością głosów odrzucony został wniosek dotyczący wstrzymania budowy Starostwa. Po odczytaniu projektu budżetu powiatu na 2001 r. radni, stosunkiem głosów: 21 - za, 6 - przeciw, 2 - wstrzymało się, przyjęli proponowany budżet. Ostatecznie ustalono dochody powiatu kolbuszowskiego na rok 2001 w wysokości 21 863 181 zł. Kwota ta została ustalona biorąc pod uwagę: dotacje celowe (na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych powiatu), subwencję ogólną, 1% udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochody własne. Ponieważ zaplanowane wydatki stanowią sumę wyższą o 313 847 zł od dochodów, w związku z powyż-

szym Rada ustaliła, iż niedobór budżetu pokryty zostanie kredytem bankowym.

W punkcie szóstym porządku obrad w imieniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Kazimierz Pieniek ocenił pracę "służb mundurowych". Sprawozdanie z działalności swojej jednostki składał Komendant Powiatowy w Kolbuszowej Witold Bator. Porównując stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu kolbuszowskiego w roku 2000 i 1999 nie widać dużych różnic. Nastąpił niewielki spadek ilości stwierdzonych przestępstw z 638 w 1999 r. do 589 w 2000 r. Pod względem wykrywalności przestępstw Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej zajmuje drugie miejsce w skali województwa. Porównując wyniki działań jednostek policyjnych zlokalizowanych w gminach naszego powiatu okazuje się, że wzrost zagrożenia przestępczością nastąpił w gminach: Niwiska i Cmolos. Niewielki wzrost przestępczości odnotowano także w mieście i gminie Kolbuszowa oraz w Raniszowie. Warto podkreślić, że w gminach Majdan Królewski i Stary Dzikowiec stwierdzono znaczny spadek przestępstw. Co istotne w kategorii przestępstw o charakterze kryminalnym wykrywalność jest duża (70,5%). W skali województwa powiat kolbuszowski, w tej dziedzinie, klasyfikowany jest na drugim miejscu. Widoczny jest spadek stwierdzonych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Policja z powiatu kolbuszowskiego, pod względem wykrywalności tych przestępstw zajmuje pierwsze miejsce w województwie. Wzrosła natomiast liczba przestępstw przeciwko mieniu. W 2000 r. uwidoczniła się tendencja wzrostowa zagrożenia przestępczością w takich kategoriach jak kradzież, kradzież z włamaniem, rozboje, kradzieże rozbójnicze i wymuszenia rozbójnicze. Ilość popełnionych przestępstw o charakterze gospodarczym w roku 2000 utrzymała się na

podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Natomiast nastąpił spadek ilości przestępstw drogowych. Oprócz innych działań prowadzonych przez Powiatową Policję zorganizowano Sezonowy Komisarjat w Wilczej Woli.

Również Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej Józef Halat poinformował zebranych o działaniach prowadzonych przez Straż Pożarną. (Wszelkie działania wykonywane były przy zatrudnieniu wynoszącym 44 etaty funkcjonariuszy i 1 etat cywilny). W 2000 r. Komenda Powiatowa PSP w Kolbuszowej odnotowała ogółem 337 zdarzeń, w tym 101 pożarów, 218 miejscowych zagrożeń i 18 fałszywych alarmów (dla porównania w roku 1999 było 237 zdarzeń, w tym 105 pożarów, 117 miejscowych zagrożeń, 5 fałszywych alarmów). Mimo rosnącej liczby zdarzeń

widoczny jest spadek strat materialnych powstałych w ich wyniku. Nie mniej jednak analizując dane z roku 2000 z przykrością, ale i pewną obawą stwierdzono, że spośród 101 pożarów aż 52 powstały w wyniku podpałów. Najwięcej pożarów było w gminach: Kolbuszowa i Majdan Królewski. Niestety wciąż rośnie liczba miejscowych zagrożeń, a wśród nich zdarzeń w komunikacji drogowej, a tym samym liczba rannych. Wg statystyk PSP w 2000r. w przypadkach drogowych rannych zostało 67 osób, w tym 7 dzieci. Niestety śmierć poniosły 4 osoby. W 17 przypadkach pierwsza pomoc medyczna została udzielona przez strażaków.

Zdarza się, że PSP korzysta ze wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych. Informacje z działalności Zarządu Powiatowego Związku OSP RP

w Kolbuszowej za 2000 r. przedstawił Stanisław Kosiorowski.

Ponadto złożono sprawozdania z dziedziny kultury (Powiatowe Centrum Kultury) i sportu (Wydział Organizacyjny Starostwa), które zostały przyjęte.

Na sesji przyjęto ponadto uchwały: - w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/110/2000 Rady Powiatu z 28 sierpnia 2000 r. w sprawie utworzenia Biura Obsługi Jednostek Samorządu Powiatowego w Kolbuszowej. - w sprawie stwierdzenia planu gospodarczego Powiatowym Funduszem Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym na rok 2001.

Kolejną sesję zaplanowano na drugą połowę miesiąca kwietnia.

OPRAC. ANNA CZACHOR

Powiat kolbuszowski nawiązuje współpracę ze słowackim powiatem

Jakiego partnera zagranicznego wybrać, aby móc właściwie wykonać swoje położenie? Kiedy, w trakcie tej współpracy, może skorzystać największa liczba osób, firm i organizacji?

Od pewnego czasu trwały starania aby powiat kolbuszowski, oficjalnie, mógł rozpocząć współpracę z słowackim powiatem. Jesteśmy radzi, że okresny urząd w Levoči wyraził zainteresowanie i w konsekwencji podjął współpracę z nami. Jest bowiem wiele wspólnych cech, które pozwalają sądzić, że współpraca ta będzie owocna.

Po pierwsze *okresny urząd w Levoči*, który jest odpowiednikiem polskiego powiatu, ma podobne problemy jak powiat kolbuszowski. Nie jest on regionem przygranicznym, który mógłby się starać o dodatkowe środki z funduszy zagranicznych. Jest to pewnym utrudnieniem w działalności obu jednostek. Natomiast współpraca obu powiatów stanowi dodatkowy element, który pomaga w staraniu się o środki z różnych funduszy. Daje też pewne możliwości dla organizacji pozarządowych leżących po obu stronach granicy.

Po drugie oba powiaty leżą w strefie działania Euroregionu Karpackiego. *Okresny urząd w Levoči* położony jest bowiem w *Kraju Prešovskim*, który podobnie jak Województwo Podkarpackie funkcjonuje w międzynarodowych strukturach łączących regiony Słowacji, Ukrainy, Węgier, Rumunii i Polski. I należy to kulturować.

Po trzecie (najważniejsze) w trakcie przygotowań do szerszej współpracy okazało się, że mamy podobne propozycje współpracy. Można wymienić kilka dziedzin, w których planowane są konkretne działania: szkolnictwo, kultura, turystyka, działalność gospodarcza, itp.

Tak więc umówiono się na pierwsze robocze spotkanie. Niewielka (trzyosobowa) delegacja z powiatu kolbuszowskiego udała się do Słowacji z jednodniową wizytą. Zostaliśmy wspaniale przyjęci przez naszych

południowych sąsiadów. W trakcie spotkania dało się odczuć miłą atmosferę, która nam nadzieję dobrze wroży na przyszłość. W urzędzie gościli nas *prednosta* (odpowiednik polskiego starosty) Peter Turek oraz jego zastępcy: Vladimír Pekarčík i Juraj Faltin. W trakcie dopołudniowego spotkania stosunkowo łatwo przyszło nam ustalić jakie dziedziny współpracy byłyby dogodne dla obydwu stron. Nie jest to proste z uwagi na odrębności zadań jakie ma każda z administracji. Na Słowacji jest jedynie administracja rządowa. Inne zadania prowadzone są w kraju, inne w powiecie. Mimo to są dziedziny, dla których warto współpracować. W trakcie drugiego, popołudniowego, spotkania uzgodniono protokół z nawiązanej współpracy, który następnie został podpisany przez dwóch „Panów Starostów”: Petera

Turka i Zbigniewa Lenarta. Wytyczone zostały pewne plany na przyszłość. Nie o wszystkich pora i miejsce mówić. Ważne, że nastąpił ten pierwszy krok.

W trakcie wizyty mieliśmy możliwość poznać dwóch przedsiębiorców, w dziedzinach gospodarki jakie funkcjonują także w powiecie kolbuszowskim. Gościliśmy bowiem w zakładzie, ARAGONIT, który zajmuje się wydobywaniem i obróbką kamienia.

Jest on największym tego typu przedsiębiorstwem na Słowacji, zatrudniającym około 158 osób. Zakład w *Spišskom Podhradi* ma swoje oddziały zamiejscowe. Zostaliśmy przyjęci przez szefa spółki Jána Muchę. Ponadto wieczorem mieliśmy okazję rozmawiać z jednym z tamtejszych przedsiębiorców zajmujących się obróbką drewna.

Słowa wdzięczności należą się naszemu tłumaczowi – przewodnikowi, który pomógł nam w rozwiązywaniu wielu problemów, mając doświadczenie w prowadzeniu podobnej współpracy.

Według zapewnień *prednosty* Turka jest wiele dziedzin, których współpraca jest możliwa i wskazana. Wystarczy mocno chcieć. Z słowami tymi zgodzili się wszyscy obecni.

ANNA CZACHOR

Z obrad Rady Miejskiej

18 kwietnia odbyła się XXXV sesja Rady Miejskiej w Kolbuszowej. W sesji uczestniczyło 22 radnych co stanowiło quorum do podejmowania prawomocnych uchwał.

WICEBURMISTRZ JAN ZUBA NOWYM CZŁONKIEM RADY

Jednym z pierwszych punktów sesji było powołanie radnego Rady Miejskiej w związku z wygaśnięciem mandatu Michała Gdowika. Nowym członkiem Rady został wiceburmistrz Jan Zuba, który w ostatnich wyborach samorządowych był kandydatem z listy wyborczej nr 2 "Akcja Wyborcza Solidarność". Po jednogłośnie wybrze radny złożył uroczyste ślubowanie zobowiązując się do godnej pracy na rzecz gminy i jej mieszkańców.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ MIASTA I GMINY ZA ROK 2000

W dalszej części sesji Rada wysłuchała burmistrza Zbigniewa Chmielowca składającego w imieniu Zarządu sprawozdanie z działalności finansowej Miasta i Gminy Kolbuszowa za 2000 rok. Pomimo pojawiających się trudności finansowych wynikłych między innymi z niedoszacowania subwencji oświatowej o około 750 tys. zł na realizację Karty Nauczyciela, zadania przewidziane w uchwale budżetowej na rok 2000 zostały zrealizowane.

Między innymi dofinansowano zakup materiału siewnego i sadzeniakowego oraz środków ochrony roślin dla 403 rolników z terenu Gminy Kolbuszowa. Rozprowadzono 461 ton wapna nawozowego. Wydano 36 tys. zł na inseminacje zwierząt. W ramach budowy i utrzymania urządzeń melioracyjnych wykonano pracę na kwotę około 50 tys. zł.

Kontynuowano prace przy budowie kanalizacji sanitarnej w Kolbuszowej Dolnej i na ulicy Sokołowskiej. Wykonano 3,5 km sieci kanalizacyjnej z tzw. przykanalikami do 56 odbiorców na łączną kwotę 550 tys. zł. Opracowano projekt na dofinansowanie kanalizacji Osiedla Prefabet i ul. Żytkowskiego. W ramach środków budżetowych wykonano bieżące naprawy dróg żwirowych gminnych, a także 300 mb drogi asfaltowej w Świerczowie. Ponadto ukończono długo oczekiwaną przebudowę ulicy Piłsudskiego na długości 600 m. W kosztach tej inwestycji uczestniczył Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.

Dla planowanego ronda przy ulicy Rzeszowskiej Gmina zakupiła grunt za kwotę 55 tys. zł. Kontynuowano budowę chodnika w Kolbuszowej Górnej i Widelce. Opracowano dokumentację techniczną na budowę ulic Gosłara i Dembowskiego. Zmodernizowano sieć elektryczną w Przedborzu na łączną kwotę 200 tys. zł (z tego Gmina wyłożyła 80 tys.). Podobną inwestycję realizowano w Nowej Wsi, gdzie w całości koszty poniósł Zakład Energetyczny w Mielcu.

Przy 50 % dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska zakupiono 12 dwukomorowych pojemników na szkło kolorowe i bezbarwne. W sferze edukacji Gmina poniosła znaczne nakłady. Oddano do użytku salę gimnastyczną przy SP i Gimnazjum Nr 2 w Kolbuszowej, na którą otrzymano dotację w wysokości 346 tys. zł. Dla Gimnazjum w Kupnie przekazano I segment budynku, w którym mieści się kotłownia gazowa, 4 sale dydaktyczne, kuchnia oraz sala gimnastyczna. Zmieniono system ogrzewania w SP w Przedborzu i SP Nr 1. Oddano do użytku dwie pracownie internetowe w szkołach podstawowych Nr 1 w Kolbuszowej i Widelce sfinansowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w kwocie 100 tys. zł. Gmina nasza otrzymała również autobus szkolny o wartości 200 tys. zł.

Coraz bardziej zauważa się pogłębiające się zubożenie naszego społeczeństwa. To też znaczne kwoty wydatkowane na opiekę społeczną, którą objęto 1200 rodzin, 1000 dzieci objęto bezpłatnym dożywianiem.

Staraniem samorządowców pozyskano dodatkowo 2 mln zł jako tzw. środki pozabudżetowe, które wzmocniły wydatnie gminne finanse.

Staraniem samorządowców pozyskano dodatkowo 2 mln zł jako tzw. środki pozabudżetowe, które wzmocniły wydatnie gminne finanse.

Staraniem samorządowców pozyskano dodatkowo 2 mln zł jako tzw. środki pozabudżetowe, które wzmocniły wydatnie gminne finanse.

Rada przyjęła powyższe sprawozdanie udzielając jednocześnie absolutorium za rok ubiegły Zarządowi MiG Kolbuszowa.

SPRAWY RÓŻNE

W kolejnym punkcie obrad dotyczącym spraw związanych z rolnictwem radni wysłuchali prezes Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Barbarę Kuźniar-Jabczyńską oraz zastępcę dyrektora Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Teresę Kubas - Kul. Obie prelegentki skupiły się na przedstawieniu warunków i zasad korzystania z programów pomocowych z Unii Europejskiej dla obszarów rolnych i przedsiębiorców pracujących na rzecz rolnictwa. Dotyczy to zarówno spółdzielni jak i indywidualnych beneficjentów dążących do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej i tworzenia miejsc pracy.

W dalszej części sesji radni wysłuchali informacji dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg Pana Eugeniusza Szczebiwicka o planowanych remontach dróg. W trakcie dyskusji radni i obecni sołtysi apelowali o natychmiastowe naprawy i remonty szczególnie dróg wiejskich.

Kolejnym punktem pracy Rady było przyjęcie uchwał o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Kolbuszowej przy ulicy Jana Pawła II, w miejscowości Widelka i Bukowiec.

Następnym zagadnieniem jakim zajęła się Rada to ustalenie wysokości pierwszej opłaty za oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste w wysokości 20 % ceny zbycia nieruchomości.

W dalszej kolejności Radni podjęli uchwały w sprawach:

- nabycia do zasobów komunalnych nieruchomości gruntowych położonych w Kolbuszowej Dolnej będących dotychczas we władaniu osób fizycznych z przeznaczeniem na budowę drogi,
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej własności MiG Kolbuszowa położonej w Kolbuszowej jako uzupełnienie działki osób fizycznych,
- wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu zabudowanych nieruchomości gruntowych położonych w Kolbuszowej przy ulicy Piłsudskiego.

Informację o pracy Rady Młodzieżowej złożyła jej opiekunka Pani Barbara Micek.

O strukturze zatrudnienia, płacy w Urzędzie Miasta i Gminy i jednostkach podległych gminie poinformował Radę burmistrz Zbigniew Chmielowiec.

Przedostatnim punktem porządku sesji była zmiana uchwały własnej dotycząca ustalenia szczegółowych zasad usytuowania i ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa. Ustalono 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, zawierających powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu w tym 3 na terenie miasta Kolbuszowa i 17 na terenie gminy Kolbuszowa oraz 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18 % przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym 2 na terenie miasta Kolbuszowa i 16 na terenie Gminy Kolbuszowa.

Na tym zakończono obrady sesji.

ELŻBIETA KOCZOŃ-MACHETA

Obradowała Miejska Rada Młodzieżowa w Kolbuszowej

23 marca odbyła się II sesja kadencji Miejskiej Rady Młodzieżowej. Obrady prowadziła Przewodnicząca Miejskiej Rady Młodzieżowej Ewa Jamróz. Wśród zaproszonych gości obecni byli: Przewodniczący Rady Miejskiej Jan Wiącek, Burmistrz MiG Zbigniew Chmielowiec, Dyrektor Biblioteki Publicznej Andrzej Jagodziński oraz Marta Krawczyk, Barbara Wiącek i Jan Fryc.

Porządek sesji przewidywał wybory dwóch wiceprzewodniczących Rady, przewodniczących stałych komisji i składów Rady. W głosowaniu tajnym na Zastępców przewodniczącego Miejskiej Rady Młodzieżowej wybrano Joannę Kokoszyńską (Gimnazjum Nr 1 w Kolbuszowej) i Natalię Lorenc (Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kolbuszowej). Młodzi radni zdecydowali, że komisje stałe Rady będą liczyły osiem osób.

Dokonano wyboru przewodniczących tych komisji, zostali nimi:

- Komisji Integracji Europejskiej – Magdalena Stróż
- Komisji Praw, Obowiązków i Samorządności Uczniowskiej – Natalia Przybyło
- komisji ds. Sportu i Turystyki – Natalia Lorenc
- Komisji Kultury i Informacji – Krzysztof Sito
- Komisji Ochrony Środowiska, Zdrowia i Pomocy Społecznej – Dagmara Persa

BARBARA MICEK

Na zdjęciu: Obradujący na sesji w kolejności alfabetycznej: Barbara Augustyn, Katarzyna Bieleń, Iwona Bogacz, Mateusz Cetnarski, Patrycja Gniewek, Ewa Jamróz, Joanna Kokoszyńska, Mateusz Kulig, Natalia Lorenc, Monika Lubach, Katarzyna Marek, Grzegorz Mazan, Magdalena Michno, Paweł Moskal, Radosław Mytych, Monika Nosal, Dagmara Persa, Natalia Przybyło, Gabriela Romaniuk, Angelina Rozmus, Michał Salach, Krzysztof Sito, Magdalena Stróż, Joanna Sukiennik, Monika Śnieżek, Joanna Tarnowska.

Wyrzucać z pożytkiem

System segregacji śmieci w gminie Kolbuszowa

Coraz bardziej realnych kształtów nabiera program selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie miasta i gminy Kolbuszowa. Dotyczy to głównie segregacji sztuczki szklanej i odpadów pochodzenia plastikowego.

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami Urząd Miasta i Gminy Kolbuszowa w ostatnich dniach zakupił 12 kolejnych dwukomorowych pojemników przeznaczonych na stłuczkę szklaną (barwy biało-zielonej) oraz 20 pojemników do zbiórki plastiku oraz butelek typu PET (dla przypomnienia - te ostatnie są barwy jaskrawo-pomarańczowej). Mieszkańcy Kolbuszowej będą mogli pozbywać się niepotrzebnych opakowań plastikowych typu PET wrzucając je do kontenerów, które zostaną umieszczone obok:

- Biblioteki Publicznej – 1 szt.,
- bloków przy ulicy 11 Listopada – 1szt.,
- bloków przy ulicy Jana Pawła II – 1 szt.,
- bloków przy ulicy Krakowskiej – 1 szt.,
- ogrodzenia szpitalnego przy ulicy Grunwaldzkiej – 1 szt.,
- stadionu sportowego przy ul. Wolskiej.

Dodatkowo zakupione pojemniki do selektywnej zbiórki szkła oraz do zbiórki odpadów plastikowych typu PET rozmieszczane są w następujących sołectwach:

- Zarębki (remiza OSP),
- Werynia (Klub Rolnika oraz obok zlewni mleka),
- Kolbuszowa Dolna (remiza OSP),
- Kolbuszowa Górna (Dom Kultury oraz

sklep obok zakładu stolarskiego),

- Kupno (szkoła),
- Przedbórz (obok kościoła),
- Bukowiec (Klub Rolnika),
- Świerczów (remiza OSP),
- Nowa Wieś (remiza OSP),
- Widelka (obok Domu Ludowego oraz w sąsiedztwie sklepu w Małej Widelce).

W miejscowościach takich jak Kłapówka,

Poręby Kupieńskie oraz Huta Przedborska selektywna zbiórka odpadów prowadzona będzie poprzez rozdanie mieszkańcom worków foliowych przystosowanych do tego celu. Wywóz posegregowanych odpadów będzie odbywał się 3 razy w ciągu roku po uprzednim powiadomieniu mieszkańców tychże sołectw.

Równolegle przygotowywane są materiały edukacyjne w postaci ulotek informacyjnych, które będą rozprowadzane wśród uczniów szkół oraz mieszkańców naszej Gminy.

Środki na sfinansowanie tego przedsięwzięcia pochodzą po połowie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie i budżetu Miasta i Gminy Kolbuszowa.

Pozostałe odpady nie objęte segregacją należy wrzucać do normalnych pojemników na odpady komunalne, ustawione w dotychczasowych punktach.

ELŻBIETA KOCZOŃ-MACHETA

DNI KOLBUSZOWEJ 2001**27.04.2001 (PIĄTEK) – 3.05.2001 (CZWARTEK)**

DATA	GODZINA	IMPREZA	MIEJSCE
27. 04.	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Wystawa „Twórcy Konstytucji 3-go Maja” połączona z prelekcją „Ustawa Rządowa 3 – Maja 1791 w świadomości współczesnych Polaków”	Biblioteka
28. 04.	9 ⁰⁰	Sołecki Turniej Piłki Siatkowej	Gimnazjum w Kupnie
	10 ⁰⁰	Wojewódzkie Biegi Przelajowe	Stadion Sportowy w Kolbuszowej
	10 ³⁰	Mecz piłki nożnej trampkarzy mł. i st. KKS „Kolbuszowianka” Kolbuszowa – „Wisłoka” Dębica	Stadion Sportowy w Weryni
	10 ⁰⁰	Mecz piłki nożnej juniorów mł. i st. KKS „Kolbuszowianka” Kolbuszowa – „Czuwaj” Przemyśl	Stadion Sportowy w Kolbuszowej
	18 ⁰⁰ -18 ³⁰	Recital Magdaleny Margańskiej - flet	MDK
	18 ³⁰ -	Otwarcie wystawy prac artystów kolbuszowskich.	Galeria MDK
	20 ⁰⁰ -	Koncert zespołów młodzieżowych MDK	MDK
29. 04.	10 ³⁰ -12 ⁰⁰	„Na Jagody” M. Konopnicka - Teatr Maska - spektakl dla dzieci	MDK
	11 ⁰⁰	Mecz piłki nożnej seniorów Kl „A” KKS „Kolbuszowianka” II Kolbuszowa – „Victoria” Czermin	Stadion Sportowy w Kolbuszowej
	10 ³⁰	Uroczysta Msza Św. za Sybiraków z intencji Związku Sybiraków o/Kolbuszowa	Kościół pw. Św. Brata Alberta
	17 ⁰⁰	Mecz piłki nożnej seniorów IV Liga KKS „Kolbuszowianka” Kolbuszowa – „Rafineria” Jasło	Stadion Sportowy w Kolbuszowej
	17 ³⁰ -18 ⁰⁰	Koncert uczniów PSM I-st. w Kolbuszowej	MDK
	20 ³⁰ -24 ⁰⁰	Bal kostiumowy dla dorosłych - zespół Medium	MDK
30. 04.	10 ³⁰ -13 ⁰⁰	Prezentacje Szkół Podstawowych i Gimnazjów Gminy Kolbuszowa (SP nr 1 w Kolbuszowej, SP nr 2 w Kolbuszowej, SP w Weryni)	MDK
	15 ⁰⁰	Mecz piłki nożnej orlików mł. i st. KKS „Kolbuszowianka” Kolbuszowa – „Polonia” Przemyśl	Stadion Sportowy w Kolbuszowej
	18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Teatr im. W. Siemaszkowej - „Noc Helvera, Oskar i Ruth” spektakl dla dorosłych	MDK
1. 05.	9 ⁰⁰	Zakładowy Turniej Tenisa Stołowego	Gimnazjum w Kupnie
	10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Blok programowy zespołów działających przy MDK (taniec, zespoły wokalne, chór)	MDK
	17 ³⁰ -18 ⁰⁰	Międzynarodowy Festiwal Muzyki Odnalezionej - Koncert 26-osobowej Orkiestry Akordeonowej.	Rynek (MDK)
2. 05.	10 ⁰⁰	Turniej szachowy z okazji Dni Kolbuszowej / Turniej Brydża Sportowego	MDK
	18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Koncert muzyki ludowej - kapela W. Pogody, Widelanie, Górnicy	MDK
3. 05.	8 ⁰⁰ -10 ⁰⁰	Przejazd Orkiestry Dętej MDK ulicami miasta	
	10 ³⁰	Uroczysta Msza Św. za Ojczyznę z intencji Starostwa Powiatu Kolbuszowskiego, Urzędu Miasta i Gminy w Kolbuszowej i Strażaków	Kościół pw. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej
	11 ³⁰	Przemarsz do MDK i złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą 200-lecie Konstytucji 3 Maja	
	12 ⁰⁰	Uroczysta Sesja Rady Powiatu Kolbuszowskiego i Rady Miejskiej w Kolbuszowej w Miejskim Domu Kultury. – referat okolicznościowy – wręczenie nominacji na I st. oficerski komendantom – wręczenie nagród laureatom Turnieju Wiedzy Historycznej o Regionie – Uroczysty koncert - Harfa - Międzynarodowy Festiwal Muzyki Odnalezionej	
	11 ⁰⁰	Turniej Piłki Nożnej Uczniowskich Klubów Sportowych z terenu Powiatu o Puchar Prezesa Fundacji	Stadion Sportowy w Kolbuszowej
	14 ³⁰	Bieg o Puchar Burmistrza MiG w Kolbuszowej (zebranie organizacyjne)	Rynek
	16 ⁰⁰	Rozpoczęcie biegu.	Rynek
	19 ⁰⁰	Koncert zespołu estradowego.	Rynek
	21 ⁰⁰	Pokaz sztucznych ogni.	Rynek

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie.

ZAPRASZAMY!

CZY MOŻNA WYGRAĆ Z ALERGIĄ?

W Polsce 30% społeczeństwa cierpi na choroby alergiczne o podłożu atopowym. To oznacza, że organizm wytwarza przeciwciała w odpowiedzi na czynniki środowiskowe: pyłki roślin, roztocza kurzu domowego, pleśnie, substancje chemiczne. Najczęstszym objawem tych alergii są stany zapalne górnych dróg oddechowych, oraz choroby skóry. Niestety, dla wielu pacjentów i lekarzy napady kichania, zatkany nos, kaszel oznaczają wciąż wyłącznie przeziębienie na skutek infekcji wirusowej lub bakteryjnej. Leczy się je antybiotykami, paracetamolem lub aspiryną, które okazują się nieskuteczne, bo chory ma nierozpoznaną alergię. Na to trzeba uważać. Typowa wiosną i latem pyłkowica może przebiegać łagodnie z objawami kataru i zapalenia spojówek, ale może też towarzyszyć jej duszność i napady astmy oskrzelowej.

Dla alergików rozpoczęła się najbardziej dokuczliwa pora roku. Pyłki drzew liściastych krążą w powietrzu, drażniąc nosy, oczy i oskrzela. Czy można przetrwać sezon pylenia bez męczących objawów? Stosowanie szczepionek odczulających to oficjalnie uznana metoda leczenia alergii pyłkowej. W aptekach nie brakuje już preparatów z możliwością dobrania

składu alergenu do indywidualnych potrzeb pacjenta. Do stosowania tej metody przekonuje się coraz więcej pacjentów, choć jest ona droga (ceny niektórych szczepionek sięgają 350,00 zł) i czasochłonna. Szczepienia trzeba wykonywać w gabinecie alergologa, systematycznie przez okres kilku tygodni. I należy powtarzać rokrocznie przez 3 - 5 lat. Są to zabiegi skuteczne - po trzech latach terapii u osób z alergicznym zapaleniem nosa, bardzo dobre i dobre wyniki stwierdza się u 85% badanych.

Zanim jednak zaczniemy się odczuwać należy sprawdzić na co właściwie jesteśmy uczuleni. Ocenę przeprowadzić może lekarz alergolog, a więc najpierw trzeba odwiedzić lekarza rodzinnego, by wydał nam do niego skierowanie. Szukanie przyczyn uczulenia obejmuje zebranie wywiadu oraz wykonanie: testów skórnych, prób prowokacyjnych i pomiaru stężenia przeciwciał.

Przed wizytą u lekarza można samemu ocenić, czy nasze dolegliwości są na tle alergicznym. A więc: Czy katar, duszność, zapalenie spojówek, pojawiają się sezonowo, np. zawsze o tej samej porze roku? Czy choroba przebiega bez temperatury? Czy w naszej rodzinie ktoś chorował na alergię? Czy mieszkamy w

rejonie o dużym zanieczyszczeniu środowiska naturalnego? Czy odczuwamy zmniejszenie dolegliwości po burzy i opadach deszczu?

Jeśli na te pytania odpowiadamy twierdząco, istnieje duże prawdopodobieństwo, że jesteśmy podatni na alergię i warto zgłosić się do specjalisty.

KILKA RAD DLA ALERGIKÓW :

1. Mieszkanie powinno być suche (o wilgotności 40 - 50%), często wietrzone. Dobrze, gdyby znajdowało się z dala od zanieczyszczeń przemysłowych, arterii komunikacyjnych, łąk i pól uprawnych, najlepiej przy lesie iglastym, jeziorem lub morzem.

2. W domu nie może być zwierząt futerkowych i ptaków; unikaj rezerwuaru kurzu - czyli wykładzin podłogowych, dywanów, kotar.

3. Kołdra i poduszka powinny być zrobione z tworzywa, które umożliwia ich pranie. Pościel zmieniaj często, najlepiej co tydzień.

4. Odżywiaj się produktami bez konserwantów, posiłki powinny być urozmaicone, unikaj diet jednoproduktowych.

5. Wakacje planuj nad morzem, jeziorem, wśród lasów iglastych.

6. Nie stosuj leków przeciwhistaminowych sam, lecz w porozumieniu z lekarzem.

DR N. MED. JAROSŁAW RAGAN

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA W POWIECIE KOLBUSZOWSKIM

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W KOLBUSZOWEJ

PRZYCHODNIE I OŚRODKI ZDROWIA

• KOLBUSZOWA:

Przychodnia Rejonowa Nr 1

ul. Obrońców Pokoju 74, tel. 22-71-222

Godziny otwarcia: poniedziałek - piątek 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• Przychodnia Rejonowa Nr 2

ul. Tyszkiewiczów 6, tel. 22-71-840

Godziny otwarcia: poniedziałek - piątek 8⁰⁰ - 15⁰⁵

• CMOLAS.

Gminny Ośrodek Zdrowia, tel. 283-77-20

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota prac. 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• LIPNICA. Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 744-30-95

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• MAZURY.

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 228-50-04

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• NIWISKA.

Gminny Ośrodek Zdrowia, tel. 227-90-04

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• OSTROWY TUSZOWSKIE.

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 283-77-09

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• PPRZEDBÓRZ

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 744-50-99

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• RANIŻÓW

Gminny Ośrodek Zdrowia, tel. 228-50-06

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• SIEDLANKA

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 227-81-37

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• STARY DZIKOWIEC

Gminny Ośrodek Zdrowia, tel. 744-21-78, 744-21-12

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota prac. 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• WIDELKA

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 227-43-26

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota prac. 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• WILCZA WOLA

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 228-31-25

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota prac. 8⁰⁰ - 18⁰⁰

• WOLA RANIŻOWSKA

Wiejski Ośrodek Zdrowia, tel. 744-38-60

Godziny otwarcia: poniedziałek - sobota prac. 8⁰⁰ - 18⁰⁰

NOCNE DYŻURY APTEK W KOLBUSZOWEJ

do 6 maja

7 - 13 maja

14 - 20 maja

21 - 27 maja

28 maja - 3 czerwca

ul. 11 Listopada 6

ul. Obrońców Pokoju 17

Plac Wolności 37

ul. Piłsudskiego 8

ul. 11 Listopada 6

KRONIKA POLICYJNA

WYPADKI DROGOWE

■ 5 kwietnia o godz. 12.05 w Kolbuszowej na ul. Obr. Pokoju kierujący samochodem osobowym marki "Łada" 29-letni mężczyzna nie zachował bezpiecznego odstępu za poprzedzającym go samochodem osobowym marki "Polonez", którym kierował 27-letni mieszkaniec Dębicy, w wyniku czego najechał na ten samochód wypychając go na chodnik, gdzie w tym czasie znajdował się pieszy. W wyniku wypadku obrażeń ciała w postaci licznych stłuczeń doznał pieszy. Uczestnicy zdarzenia byli trzeźwi.

■ 9 kwietnia około godz. 20.00 w Kupnie na drodze krajowej nr 9, kierujący samochodem osobowym marki "Nissan" 47-letni mężczyzna potrącił idącego środkiem jezdni 59-letniego mieszkańca Przewrotnego, który nagle wszedł pod nadjeżdżający pojazd. W wyniku wypadku pieszy poniósł śmierć. Kierowca był trzeźwy.

■ 9 kwietnia około godz. 20.00 w Hadkówce na drodze krajowej nr 9, kierująca samochodem osobowym marki "Chrysler Plymouth Voyager" 23-letnia mieszkanka Warszawy z nieustalonych przyczyn zjechała na przeciwny pas ruchu, gdzie zderzyła się z jadącym z przeciwka samochodem osobowym marki "Opel Astra", którym kierował 40-letni mieszkaniec Zaleszczań. W wyniku wypadku ranni zostali: kierująca samochodem "Chrysler" oraz pasażer tego samochodu. Od kierujących pobrano krew do badań na zawartość alkoholu. Przyczyny wypadku ustali wszczęte w tej sprawie postępowanie przygotowawcze.

■ 17 kwietnia o godz. 3.15 w Kolbuszowej Górnej, na drodze relacji Kolbuszowa - Przedbórz kierujący samochodem

osobowym marki Fiat "Punto" 21-letni mieszkaniec Kolbuszowej wpadł w poślizg na łuku drogi i wjechał do przydrożnego rowu, gdzie uderzył w przepust betonowy, w wyniku czego pojazd kilkakrotnie "koziołkował". Kierującego z poważnymi złamaniami kości udowych obydwu nóg oraz kręgosłupa przewieziono w stanie ciężkim do Szpitala Wojewódzkiego w Rzeszowie.

■ 20 kwietnia o godz. 0.50 w Siedlance, na drodze relacji Kolbuszowa - Mielec kierujący samochodem osobowym marki "Polonez" 31-letni mieszkaniec gminy Niviska potrącił idącego prawym pasem ruchu mężczyznę. W wyniku wypadku pieszy - mieszkaniec Kolbuszowej, poniósł śmierć. Kierujący samochodem był trzeźwy.

ZLIKWIDOWANIE NIELEGALNEGO WYROBU SPIRYTUSU W OSTROWACH BARANOWSKICH

■ W dniu 13 kwietnia w wyniku przeszkania dokonanego w zabudowaniach jednego z mieszkańców Ostrow Baranowskich policjanci KPP w Kolbuszowej zakwestionowali aparaturę do produkcji "bimbru" oraz kilkanaście litrów gotowego wyrobu. Znaleziono także wykonaną domowym sposobem broń palną. Postępowanie przygotowawcze w tej sprawie prowadzi - pod nadzorem miejscowej Prokuratury Rejonowej - KPP w Kolbuszowej.

KRADZIEŻE I WŁAMANIA

■ W dniu 25 marca o godzinie 14.45 mieszkaniec Rzeszowa powiadomił dyżurnego KPP w Kolbuszowej o kradzieży portfela z pieniędzmi, kartami kredytowymi oraz telefonu komórkowego. Kradzież miała miejsce w szatni na terenie krytej pływalni w Cmolasie. Nieznany sprawca po włamaniu zamka w szafce odzieżowej skradł w/w przedmioty i zbiegł.

Pokrzywdzony wstępnie oszacował szkody na kwotę około 3 300 złotych.

W tym miejscu pragniemy zwrócić się z apelem do czytelników: W ostatnim czasie na terenie krytej pływalni w Cmolasie odnotowano kilka kradzieży i włamań do samochodów. Przypominamy Państwu, że pływalnia dysponuje skrytkami na przedmioty wartościowe. Znajdują się one w miejscu stale dozorowanym przez pracowników, co utrudnia amatorom łatwego zarobku dokonanie kradzieży. Prosimy też, aby w pojazdach pozostawianych na parkingu nie zostawiać w widocznym miejscu przedmiotów wartościowych, a w godzinach wieczornych parkować samochody w miejscu oświetlonym.

■ W nocy z 29 na 30 marca w Majdanie Królewskim nieznany sprawca dokonał włamania do jednej z tamtejszych restauracji, skąd skradł alkohol, papierosy, słodycze oraz konserwy. Straty oszacowano wstępnie na kwotę około 2 900 złotych.

■ Tej samej nocy na jednym z przyblokowych parkingów w Kolbuszowej n/n sprawca włamał się do stojącego tam samochodu osobowego należącego do jednego z mieszkańców, skąd wymontował i skradł radio z odtwarzaczem CD o wartości około 1000 złotych.

■ W dniu 13 kwietnia o godz. 17.15 dyżurny KPP w Kolbuszowej został telefonicznie powiadomiony o włamaniu dokonanym do jednego z budynków mieszkalnych na terenie Wilczej Woli. Sprawca wykorzystując chwilową nieobecność domowników wybił szybę w jednym z okien i wszedł do mieszkania. Podczas penetracji pomieszczenia został zatrzymany przez policjantów z Rewiru Dzielnicowych w Dzikowcu. Sprawcą czynu okazał się 14-letni gimnazjalista.

KOM. EWA SĘCZKOWSKA

W młodziem przyszłość OSP

Do rzadkości należy widok tak licznej grupy młodzieży składającej uroczyste przysięgę o wypełnieniu obowiązku strażaka. Taka uroczystość odbyła się w Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowej Wsi 24 marca br. Wolę wstąpienia w szeregi strażaków wyraziło 9 miejscowych mężczyzn. Są to: Józef Ozimek, Adam Klubek, Tomasz Augustyn, Paweł Więclaw, Marcin Mazur, Bogdan Mazan, Łukasz Klubek, Tomasz Pająk i Dawid Sukiennik. Uroczystość zorganizował Zarząd OSP, a ponadto udział wzięli: członek Zarządu Wojewódzkiego ZOSP RP - dh Stanisław Kosiorowski, wiceprezes Zarządu Powiatowego ZOSP RP - Tadeusz Serafin oraz Burmistrz MiG - Zbigniew Chmielowiec. Należy pochwalić nowo powołany Zarząd tej jednostki, który w tak krótkim czasie zrobił tak wiele, co jest niezwykle po latach marazmu i zastrachu.

TADEUSZ SERAFIN

KRONIKA STRAŻACKA

Pomiędzy 1 a 16 kwietnia Straż Pożarna interweniowała w 56 przypadkach, w tym:

- pożarów 47 (w działaniach związanych z gaszeniem brało udział 117 zastępów w składzie 548 strażaków);
- miejscowych zagrożeń 8 (w likwidacji ich skutków brały udział 14 zastępy w składzie 35 strażaków);
- 1 alarm fałszywy.

Szczególnie uciążliwymi dla ratowników były akcje gaszenia pożarów lasów, których zanotowaliśmy 12 oraz nieużytków – 29. Wszystkie z nich były bezpośrednim następstwem wypalania traw.

Z prowadzonej na bieżąco statystyki zdarzeń wynika, że gminą o największym zagrożeniu pożarowym powodowanym wypalaniem traw jest Miasto i Gmina Kolbuszowa. Na tym terenie zanotowano 31 pożarów. W pozostałych gminach: Raniżów – 15 pożarów, Majdan Królewski – 10 pożarów, Stary Dzikowiec – 9 pożarów, Cmolasy i Niwiska po 4 pożary.

Akcje gaśnicze prowadzone w celu zapobieżenia niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się ognia na inne obiekty (zabudowania, lasy) to ogromny koszt i wysiłek ludzki. Dla przykładu w celu ugaszenia zaistniałych pożarów na terenie samego Miasta i Gminy Kolbuszowa, poza podręcznym sprzętem gaśniczym, koniecznym było użycie blisko 6170 m³ wody. Pojazdy gaśnicze naszej jednostki w okresie od 1 do 16 kwietnia, zmuszone były do przejechania blisko 1320 km. Na pokonanie tych kilometrów oraz pracę autopompy zużyły 1108 litrów oleju napędowego. Gdybyśmy do tego dodali zużyte paliwo przez jednostki OSP i przeliczyli to na złotówki otrzymalibyśmy znaczną kwotę - koszt ludzkiej lekkomyślności. Warto się nad tym zastanowić – przecież funkcjonujemy w oparciu o jednostki samorządowe, a przy tegorocznych brakach w budżetach gmin każda złotówka ma ogromne znaczenie i tak naprawdę są to nasze wspólne pieniądze.

KPT. MAREK BABULA

• Wypalony las. Fot. B. Peret

POŻARY

■ 1 kwietnia w Wilczej Woli całkowicie spaleniu uległa stodoła wraz ze sprzętem rolniczym. W akcji gaszenia pożaru trwającej od godz. 13¹⁰ do 15¹⁵ brało udział 5 jednostek OSP (Wola Raniżowska, Raniżów, Dzikowiec, Wilcza Wola, Spie) oraz zastęp JRG PSP Kolbuszowa (łącznie 30 strażaków). Wstępne straty oszacowano na 15 tysięcy złotych.

■ 2 kwietnia o godz. 10²³ poinformowano Powiatowe Stanowisko Kierowania o pożarze stodoły w Kopciach. W trwającej blisko 3 godziny akcji uczestniczyło 6 jednostek OSP (Kopcie, Wilcza Wola, Spie, Raniżów, Dzikowiec, Wola Raniżowska) oraz 1 zastęp JRG PSP Kolbuszowa. Spaleniu uległ budynek oraz drobny sprzęt rolniczy. Straty oszacowano wstępnie na kwotę 10 tysięcy zł.

■ 3 kwietnia o godz. 12⁵⁵ w Niwiskach miał miejsce pożar stodoły wraz z oborą. W trwającej 4 godziny akcji uczestniczyły OSP Siedlanka i OSP Niwiska – 2 zastępy oraz JRG PSP Kolbuszowa. Spaleniu całkowicie uległa konstrukcja dachowa, 2 tony słomy, 2 tony zboża, 1 tona ziemniaków i drobny sprzęt rolniczy. Straty oszacowano na kwotę 20 tys. zł.

■ We wszystkich przypadkach przyczyny powstania pożarów nie ustalono na

miejscu zdarzenia. Postępowanie wyjaśniające prowadzi Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej.

■ 14 kwietnia o godz. 14.15 w Woli Rusinowskiej zapaliła się szopa

należąca do jednego z mieszkańców tej miejscowości. Spłonęły drewniane ściany i pokryty eternitem dach oraz składowana wewnątrz słoma. Szkody oszacowano wstępnie na kwotę około 2500 złotych.

■ Tego samego dnia o godz. 16.40 w Woli Raniżowskiej zapaliła się drewniana stodoła kryta słomą. Spaleniu uległ dach oraz przechowywane w stodole narzędzia rolnicze i słoma. Wartość szkody oszacowano wstępnie na około 3000 złotych. Jak wstępnie ustalono pożar był następstwem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Właściciel stodoły wraz z sąsiadami podczas sprzątanía obejścia palił śmieci. Wiejący w tym czasie silny wiatr przeniósł ogień na słomiany dach stodoły powodując pożar.

16 kwietnia o godz. 22.00 w Dzikowcu, na jednej z posesji, najprawdopodobniej w wyniku zwarcia instalacji elektrycznej zapalił się samochód osobowy marki "Polonez", którym właściciel kilka minut wcześniej wjechał na podwórko. Szkody powstałe w pojeździe w wyniku działania ognia oszacowano wstępnie na kwotę około 2000 złotych.

DR ANTONIEMU KACZMARCZYKOWI

wyrazy szczerego
współczucia
z powodu śmierci

ŻONY

składa Oddział Chirurgii Ogólnej
SP ZOZ Kolbuszowa

Panu Mirosławowi KACZMARCZYKOWI

Dyrektorowi Gimnazjum Nr 2
w Kolbuszowej

wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają Dyrekcja oraz Pracownicy
Miejskiej i Powiatowej
Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej

„Mazurzenie” górą!

W dniach 24 i 25 marca w Tyczynie odbył się XIII Wojewódzki Konkurs „Ludowe obrzędy i zwyczaje” zorganizowany przez Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie.

• „Mazurzenie” na scenie.

Do tej pory impreza ta organizowana była co dwa lata w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. W ciągu dwóch dni na scenie wystąpiły 22 zespoły (ok. 550 wykonawców z całego województwa podkarpackiego) prezentując widowiska obrzędowe.

Jury w składzie: dr Andrzej Karczmarszewski - etnograf, mgr Alicja Haszczak - choreograf, specjalista Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na region podkarpacki oraz Bogusław Froń - aktor, po obejrzeniu 22 prezentacji przyznało nagrody i wyróżnienia.

Pierwszą nagrodę przyznano naszemu zespołowi „Mazurzenie”. Jest to ogromny sukces, zważywszy jakie znane zespoły pozostały poza nimi. Komisja stwierdziła, że zespół nasz prezentował wysoki poziom artystyczny, spełniał warunki konkursu: autentyczność przedstawionych obrzędów i zwyczajów, tradycyjne pieśni, stroje i rekwizyty.

W konkursie brał udział również drugi w powiecie kolbuszowskim reprezentacyjny zespół „Górnicy” z Kolbuszowej Górnej. Przedstawiał tam widowisko „Sobótka lasowiackie”, za które otrzymał wyróżnienie.

„Mazurzenie” z pewnością będą darzyć Tyczyn dużym sentymentem, gdyż w roku 2000 w Przeglądzie Wiejskich Zespołów Śpiewaczych zdobyli I miejsce, w 1999 r. II miejsce a w 1998 również I miejsce.

STANISŁAW SAMOJEDNY

„Kresy”

Wystawa fotografii Jerzego Pióreckiego

Dziedzictwo Małopolski Wschodniej i Kresów powoli zatracą się w pamięci pokoleń. Przeogromna liczba obiektów zabytkowych kościołów, dworów, kaplic, pomników, zamków, dworów i ogrodów uległa całkowitemu zniszczeniu.

W zmiennych kolejach losu nieliczne obiekty zabytkowe, najczęściej już bez historycznego wyposażenia, z wielkim trudem zostały niekiedy ocalone i odbudowane przez nieliczną grupę ludzi, a nawet przez pojedyncze osoby. Tylko w okolicach Gródka Podolskiego i Kamieńca Podolskiego w Diecezji Kamienieckiej (obszar 270 tys. km²) na gruzach dawnych świątyń lub całkowicie od kamienia węgielnego, wybudowano w ostatnim dziesięcioleciu XX wieku 30 kościołów. Dzieło ofiarnych – współczesnych nam Judymów oraz dziedzictwo przodków zasługują na ocalenie.

Wystawa w czasie i przestrzeni to najwspanialsza wyprawa, jaką można podjąć i przeżyć, zwłaszcza podczas ulubionych podróży z przyjaciółmi na Podole, Wołyń, wzdłuż biegu rzek: Zbrucza, Smotryczy i tych dalekich i rozległych – Bohu, Górnego Bugu, Dniestru i Dniepru, a także wysokich karpaccich uroczysk Czarnohory i Gorganów.

Fotografie mają charakter przede wszystkim dokumentacji. Jest to zgodne z charakterem mojej pracy zawodowej. Przyrodnik, kontynuując długoletnią pracę naukową w oparciu o podstawowe kanony danej gałęzi wiedzy. Ale nie może

• Autor podczas wernisażu. Miejski Dom Kultury w Kolbuszowej, 29 marca.

być dla niego obce spojrzenie na świat piękna i jego przeszłość, tym bardziej, iż ciągłość moich wykładów akademickich odnosi się do dziedzictwa przyrody i kultury, zwłaszcza Małopolski.

JERZY PIÓRECKI

Święto Pieśni 2001

21 marca odbył się V Wojewódzki Przegląd Chórów i Zespołów Wokalno-instrumentalnych Szkół Podstawowych i Gimnazjów „Święto Pieśni”, którego celem jest przedstawienie dorobku chórów i zespołów szkolnych pracujących głównie na potrzeby własne tych placówek, mających bogaty i ciekawy repertuar, ale bez możliwości skonfrontowania go poza swoim środowiskiem. W przeglądzie wzięło udział 5 chórów i 3 zespoły z Niwisk, Majdanu Królewskiego, Leżajska, Strzyżowa, Cmolasu i Kolbuszowej. Zwycięzcami okazali się: w kategorii chórów – Chór Gimnazjum Miejskiego i SP nr 3 w Leżajsku pod kierownictwem Barbary Kuczek, w kategorii zespołów wokalno-instrumentalnych – Zespół Szkoły Podstawowej nr 1 w Kolbuszowej pod kierunkiem Jolanty Lubera.

Zajązki Wielkanocne w bibliotece

W dniu 5 kwietnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej zostały zorganizowane zajęcia plastyczne o tematyce Wielkanocnej. Dzieci wykonywały prace przy użyciu różnych technik (wyklejanie, malowanie na wydymuszkach, projektowanie kolorowych zajączków, stroików i kartek świątecznych). Wspólnej zabawie towarzyszyła pogadanka o tradycjach związanych ze Świętami. Wszyscy uczestnicy z nieukrywanym entuzjazmem przystąpili do zajęć, podczas trwania których, pomocą służyły im panie bibliotekarki oraz zaproszony gość - artystka Dorota Dyło. Dzieci wykazały się pomysłowością i dobrą organizacją pracy, za co zostały docenione i nagrodzone malowanymi kamykami - autorstwa pani Dyło. Pisanki wystawiono w gablotach, w holu biblioteki.

A.W. I.D. W.

Kolejna książka księdza Adama Sudoła

„Lipnicki rodak” – długoletni proboszcz sanockiej fary wydał kolejne swoje dzieło zatytułowane – Wybór z księgi ogłoszeń parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku (lata 1967-1995). Jest to już trzecia jego książka. Pierwsza to „Polska moja Ojczyzna”, która ukazała się przed dwoma laty. Rok temu wydał „Kazania i przemówienia”. Autor tak pisze we wstępie swojej ostatniej pracy: „Wszystkie trzy książki tworzą pewną całość, nawzajem się uzupełniają. Są świadectwem, jak żyło i działało pokolenie, które wychowało się w II Rzeczypospolitej, przeżyło II wojnę światową i okupację, a któremu lata dojrzałe wypadły pod uwagę wszyscy, którzy poznali dwie wcześniejsze książki ks. A. Sudoła winni zapoznać się z trzecią, aby mieć pełny obraz na to co chciał nam przekazać.”

Prezentowana praca, jak sam jej tytuł wskazuje, zawiera ogłoszenia parafialne, które były głoszone w sanockiej farze w okresie kiedy proboszczował tam ks. Sudół. Należy jednak zaznaczyć, że nie są to wszystkie ogłoszenia jakie tam wtedy głoszone, o czym zresztą lojalnie Autor we wstępie informuje. Bardzo istotną rzeczą jest również to, że informacje zawarte w tych ogłoszeniach nie dotyczą, jak można by było sądzić, tylko spraw religijnych i kościelnych, ale także uwzględniają za-

gadnienia związane z problemami natury moralnej, ekonomicznej, narodowej, historycznej, społecznej. Z tych też między innymi powodów prezentowana praca jest cennym źródłem wiedzy historycznej zwłaszcza dotyczącym ostatniego okresu naszych dziejów. Odzwierciedla też wielki patriotyzm Autora, a zarazem jego jednoznaczny postawę wobec opisywanych zjawisk.

Książka ta winna się znaleźć nie tylko w księgozbiorach poszczególnych parafii, ale także w bibliotekach publicznych naszego regionu oraz szkolnych i domowych. Obligować nas do tego powinno choćby to, że jej Autor jest związany z naszym regionem. Urodził się w Lipnicy w 1920 r. i tam też uczęszczał do szkoły powszechnej. Do tej pory utrzymuje stały kontakt ze swoją rodzinną wsią. Odwiecza nie tylko swoich krewnych i znajomych, ale spotyka się z młodzieżą szkolną. Tutaj odbyła się promocja jego pierwszej książki. Do szkolnej biblioteki w Lipnicy przekazał ponad 300 książek ze swego księgozbioru. Jest człowiekiem dla którego sprawy tej dużej, jak i małej Ojczyzny były i są zawsze bardzo bliskie.

WOJCIECH MROCZKA

Rok kardynała Stefana Wyszyńskiego

Rok 2001 został ogłoszony przez Sejm Rzeczypospolitej Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Prymas Józef Glemp powołał oficjalny Komitet Obchodów. W jego skład wchodzi biskupi diecezji z którymi był związany Prymas Tysiąclecia na różnych etapach swego życia. Główne uroczystości Roku Prymasa Wyszyńskiego odbędą się w Warszawie 28 maja w 20 rocznicę śmierci Prymasa Tysiąclecia.

Kardynał Stefan Wyszyński kierował Kościołem w Polsce od 1948 do 1981 roku. Prymas Polski podjął się dzieła niemal ponad ludzkie siły. W imieniu Kościoła i jego społecznej nauki przeciwstawiał się totalitarnemu ustrojowi, który lekcewał prawa narodu, godził w prawa człowieka i niszczył rodzinę. Dla kard. Stefana Wyszyńskiego dwie sprawy były najważniejsze: służba Kościołowi i narodowi. Własny los i sprawy Ojczyzny zawierał Maryi Bogurodzicy. Kiedy władza komunistyczna zmierzała do zniszczenia Kościoła w Polsce wypowiedział heroicznej wiary słowa: „Wszystko postawiłem na Maryję”. A później kiedy został uwięziony (1953-1956) oddał się całkowicie Jej w niewolę miłości. W Jej imię bronił wiary chrystusowej jednocząc cały Naród z Jasną Górą, skąd zawsze dla Polski przychodzi pomoc i zwycięstwo.

Prymas Stefan Wyszyński w swoim nauczaniu pragnął, by Polska była przeniknięta mocną wiarą i oddana Chrystusowi i Jego Matce. Pragnął Ojczyznę trzeźwiej, silniej moralnie, opartej na fundamentach zdrowych rodzin, szanujących życie i godność ludzką. Potępiał naruszenie praw ludzi pracy, bronił wolności religii, sumienia i wyznania. Przeciwstawiał się: finansowaniu ateizacji przez państwo, ośmieszaniu ludzi wierzących i zamykaniu im drogi do awansu społecznego, zawodowego i politycznego. Walczył wytrwale o prawa człowieka do własności indywidualnej.

Papież Jan Paweł II nazwał Prymasa Tysiąclecia „nieustraszoną rzecznikiem człowieka oraz jego nienaruszalnych praw w życiu osobistym, rodzinnym, społecznym i narodowym”. Ojciec Święty w liście do Narodu Polskiego (Rzym, 7.07.1981 r.) napisał: „Stał się zmarły Prymas szczególnym przykładem żywej miłości Ojczyzny i musi być policzony jako jeden z największych mężów w jej dziejach”.

JÓZEF SUDOŁ

Z żałobnej karty...

Józef Janczyk (1936-2001) z Majdanu Królewskiego

Józef Janczyk urodził się 10 lutego 1936 r. w Majdanie Królewskim, powiat Kolbuszowa w rodzinie chłopskiej. Tutaj ukończył szkołę podstawową. Po utworzeniu Liceum Ogólnokształcącego w Nowej Dębie był jego uczniem. Należał do pierwszych absolwentów tej szkoły. W 1955 r. zdał egzamin dojrzałości. Jako uczeń tych szkół dał się poznać z działalności społecznej. Był aktywnym członkiem Związku Harcerstwa Polskiego.

Pracę zawodową podjął w Zakładach Metalowych w Nowej Dębie (1955-1973), a następnie w Spółdzielni Kółek Rolniczych w swojej rodzinnej miejscowości (1973-1989).

Należał do pierwszych organizatorów i działaczy Związku Młodzieży Wiejskiej (ZMW) w latach 1957-1973 nie tylko w swojej wsi ale także na terenie gminy Majdan Królewski. Wówczas to władze gromadzkie z Jego inicjatywy

rozpoczęły budowę Wiejskiego Domu Kultury. Był to w owych latach najładniejszy dom kultury w powiecie kolbuszowskim. Tutaj znalazły miejsce do prowadzenia swojej działalności m.in. biblioteka, kino, świetlica prowadzona przez koło ZMW. W tym budynku urządzano wszystkie prawie imprezy kulturalno-oświatowe i rozrywkowe. Zorganizowany pod Jego kierownictwem rozrywkowy zespół młodzieżowy – znany był w całym powiecie. Pasjonował się miejscowym klubem sportowym LZS „Korona” i w miarę możliwości wspomagał go finansowo. Działał także w miejscowej OSP pełniąc funkcję sekretarza.

Po przejściu na rentę inwalidzką swoją działalność społeczną skupił na Kole Dietetyków, gdzie był zastępcą prezesa. Jego celem była pomoc cukrzykom w leki, pomagał w wyjazdach do sanatoriów, był uczynny do ostatniej chwili swego życia. Interesował się wszystkim co miało się przyczynić do rozwoju i wyglądu swojej miejscowości.

Zmarł w dniu 28 marca br. i pochowany został na cmentarzu w Majdanie Królewskim.

MARIAN PIÓREK

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA W RZESZOWIE oraz STAROSTWO POWIATOWE W KOLBUSZOWEJ

informuje, że w roku 2001 będzie
kontynuowany nabór
na 3-letnie studia licencjackie

KIERUNEK: BIOLOGIA, SPECJALNOŚĆ AGROBIOLOGIA

**z możliwością kontynuowania nauki na
2-letnich magisterskich studiach uzupełniających.**

W trakcie studiów będzie realizowany program minimum obowiązujący na kierunku biologicznym, uzupełniony podstawami wiedzy rolniczej. Pozwoli to absolwentom na kontynuowanie studiów magisterskich lub podjęcie pracy w gospodarstwach rodzinnych (rolniczych i agroturystycznych), przedsiębiorstwach rolno-hodowlanych, administracji rządowej i samorządowej, służbach ochrony środowiska, stacjach kwarantanny i ochrony roślin, ośrodkach doradztwa rolniczego. Istnieje również możliwość – w ramach zajęć dodatkowych – uzyskania kwalifikacji nauczycielskich, upoważniających do nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach.

Nowo uruchomione, bezpłatne studia wspierać będzie organizacyjnie i materialnie Fundacja na Rzecz Rozwoju Oświaty, Szkolnictwa Wyższego i Kultury w Powiecie Kolbuszowskim utworzona przez WSP w Rzeszowie, Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej oraz gminy wchodzące w skład Powiatu. Będzie ona też przyznawać stypendia naukowe i socjalne studentom uzyskującym najlepsze wyniki oraz znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Studenci mają możliwość zakwaterowania w dwuosobowych pokojach typu hotelowego (koszt 1 miejsca 100 zł. miesięcznie) oraz wykupienia wyżywienia. Koszt wyżywienia (śniadanie, obiad, kolacja) wyniesie około 8,50 zł.

Kandydaci na studia w terminie do 15 czerwca 2001 r. winni złożyć następujące dokumenty: podanie na specjalnych formularzach dostępnych na WSP i w siedzibie starostwa, zaświadczenie lekarskie, kserokopię pierwszej i drugiej strony dowodu osobistego, cztery fotografie, świadectwo dojrzałości, dowód uiszczenia opłaty egzaminacyjnej w kwocie 70 zł. (konto: Bank PEKAO S.A. II O/Rzeszów nr 10701526-3359-2221-0100).

Dokumenty należy składać w sekretariacie Instytutu Biologii i Ochrony Środowiska WSP w Rzeszowie, ul. Cegielniana 12, pokój 115, w godzinach 8⁰⁰ – 15⁰⁰ lub w sekretariacie Starostwa Powiatowego w Kolbuszowej, ul. 11-go Listopada 11, w godz. 7³⁰ – 15³⁰ (dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 86-25-628 wew. 10-26 lub 744-47-89 oraz 227-50-17)

Dla zainteresowanych agrobiologią uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej oraz Zespołu Szkół Rolniczych w Weryni w roku bieżącym i w latach następnych będzie zorganizowany egzamin wstępny łącznie z maturą.

Egzamin wstępny dla wszystkich pozostałych z biologii pisemny (test) i ustny odbędzie się w dniach 3-5 lipca 2001 r. w siedzibie Instytutu Biologii i Ochrony Środowiska.

Nauczanie aktywnymi metodami na lekcjach historii i wiedzy o społeczeństwie

Preferowane ostatnio metody aktywizujące w dydaktyce historii i wiedzy o społeczeństwie mają na celu odejście od encyklopedyzmu faktograficznego (historia polityczna, konflikty wojenne itp.) a przesunięcie akcentu na mechanizmy zjawisk i procesów historycznych w przestrzeni społecznej. Faktografia powinna być środkiem a nie celem. Należy zatem zachować rozsądne proporcje. Nie oznacza to rezygnacji z metod tradycyjnych, pod warunkiem, że nie dominują przy realizacji programu.

Należą do nich metody asymilacji wiedzy oparte na słowie mówionym i pisanim (opis, opowiadanie, wykład, poprawka, praca z tekstem), które występują fragmentarycznie na każdej lekcji.

Z kolei metody samodzielnego doskonalenia przez uczniów do wiedzy i umiejętności formalnych i praktycznych:

- dyskusja (wymiana poglądów na określony temat)
- ćwiczenia w rozumowaniu o rzeczywistości historycznej, sprawności w poprawnym wypowiedaniu się na tematy humanistyczne, wyobraźni odtwórczej, tworzenie i rozwiązywanie sytuacji problemowej
- gry dydaktyczne, burza mózgów.
- gra sytuacyjna – analiza przypadku dla dużej grupy zdarzeń
- gra symulacyjna – inscenizacja

Inna grupa metod jest oparta na bezpośrednich kontaktach społecznych między innymi: spotkanie, wywiad, wycieczka dydaktyczna. Standardem powinny być zajęcia terenowe, na których zwiedzane będą obiekty architektoniczne począwszy od najbliższej okolicy. Uczniowie powinni zwiedzać muzeum regionalne, uczestniczyć w wycieczkach na wystawy okolicznościowe (muzea, biblioteki, archiwa, galerie itp.). Bezpośrednim kontaktem są spotkania z historykiem sztuki, muzealnikiem, archiwistą, antykwariuszem.

Najnowsza literatura dydaktyczna zaleca twórcze metody poprzez: drzewko decyzyjne, debatę, meta plan, elementy dramy, dyskusję panelową, metodę projektu, prezentację programów komputerowych itp.

Historia jako przedmiot w szkole była i jest postrzegana jako dyscyplina, której opanowanie w dużej mierze zależy od sprawności pamięci jej adepta, bez względu na podjętą walkę z encyklopedyzacją. Umiejętność w zakresie posługiwania się związkami przyczynowo- skutkowymi, czasowo- przestrzennymi, analizy i syntezy zjawisk, faktów, wykorzystania tekstu źródłowego, różnych źródeł informacji historycznej itp. – odgrywają wobec wiadomości rolę pomocniczą. Historia jest nauką interdyscyplinarną, w praktyce szkolnej zacierają się granice między historią polityczną a gospodarczą, sztuki, historią ustroju. Wiedza historyczna sprowadza się do znajomości aspektów dziejów. Jej przekaz powinien być twórczy, aby była przydatna uczniom i pomagała zrozumieć świat współczesny.

Z dziejów szkoły parafialnej w Kolbuszowej w latach 1604 - 1772

Szkolnictwo parafialne Kościoła katolickiego odegrało ogromną rolę w krzewieniu kultury i oświaty. U podstaw jego rozwoju w Kościele powszechnym leżą postanowienia soborów: lateraneńskiego III (1179) i lateraneńskiego IV z 1215 r. Sobory te polecały, aby przy kościołach utrzymywać nauczycieli gramatyki, którzy udzielaliby elementarnych wiadomości uczniom. Ci ostatni mogli kontynuować edukację w szkołach katedralnych i kolegiackich.

Pierwsza wzmianka o obowiązku prowadzenia szkół parafialnych na ziemiach polskich pochodzi z 1285 r. Wtedy to synod prowincjonalny w Łęczycy zabronił przyjmowania na nauczycieli Niemców nie znających języka polskiego. Pierwsze szkoły zaczęły powstawać w miastach, a od XIV w. również na wsiach. O rozwoju szkolnictwa parafialnego w diecezji krakowskiej świadczy fakt, że ok. 1510 r. prawie 90% parafii posiadało własne szkoły. Ciosem dla rozwoju szkolnictwa okazała się reforma, kiedy zniszczono wiele szkół. Kolejnym etapem rozwoju jest czas tzw. reformy katolickiej po soborze trydenckim (1545-1563).

Wtedy też zapewne powstała szkoła parafialna w Kolbuszowej. Pierwsza wzmianka o jej istnieniu pochodzi z 1604 r. Delegat bpa krakowskiego Bernarda Maciejowskiego, wizytujący w tym roku parafię zanotował, że w Kolbuszowej znajduje się budynek szkolny. Jego stan był zadowalający. Szkoła posiadała kierownika w osobie Jana Grodzkiego liczącego 37 lat. W zajęciach pomagał mu kantor. Kierownik pobierał wynagrodzenie za swą pracę od gromady. Ponadto do jego obowiązków należało sprzątnięcie kościoła parafialnego. Wizytator polecił mu, aby pilnie oczyszczał ściany kościoła z pajęczyn i w każdą sobotę zmywał posadzkę.

Według akt wizytacji generalnej z 1646 r. w Kolbuszowej istniał budynek szkolny, ale był on wówczas *stary i brudny*. Na podstawie zachowanych źródeł trudno określić wygląd budynku szkolnego, wiadomo jednak, że w 1676 r. był on w dobrym stanie. Należy przypuszczać, że budynek szkolny był domem mieszkalnym nauczyciela. Według ustaleń ks. A. Zaparta w wielu parafiach wiejskich archidiakonatu sandomierskiego zajęcia szkolne odbywały się w izbie, która służyła nauczycielowi za mieszkanie.

Szkoła parafialna w Kolbuszowej przetrwała trudne lata *potopu* i najazdu księcia Jerzego II Rakoczego, bowiem jej istnienie wzmiankują akta wizytacji konicznych z 1676 i 1694 r. Kolejna wzmian-

ka o istnieniu kolbuszowskiej szkoły parafialnej pochodzi dopiero z 1736/8 r. Akta wcześniejszej wizytacji generalnej z 1727 r. nie odnotowują istnienia szkoły. Prawdopodobnie uległa ona zniszczeniu w czasie wojny północnej w pierwszej dekadzie XVIII w., kiedy to rozpoczął się w Polsce poważny kryzys szkolnictwa. Kolbuszowską placówkę oświatową odbudowano dopiero w latach 30. XVIII w. Wiadomo, że istniała jeszcze w 1748 r. i przetrwała I rozbiór Rzeczypospolitej (1772).

Z powodu braku źródeł trudno ustalić zakres edukacji w kolbuszowskiej szkole parafialnej. Prawdopodobnie uczono w niej, podobnie jak w wielu innych szkołach, pacierza, psalmów, początków łaciny, j. polskiego oraz śpiewu kościelnego. Synod diecezji krakowskiej bpa Piotra Tylickiego z 3 V 1612 r. w statutach pt. *Modus instituendae iuventutis* zalecał, aby w szkołach parafialnych uczono katechizmu, gramatyki łacińskiej, zasad kalendarza, muzyki, arytmetyki, a także czytania i pisania po łacinie.

Polskie prawodawstwo synodalne zastrzegало, aby nauczyciele byli uczeni i po-

trafili odpowiednio się zachować (*docti et idonei*). W odniesieniu do nauczycieli kolbuszowskiej szkoły parafialnej zachowały się nieliczne wzmianki. Wydaje się, że okresem świetności szkoły była 1 poł. XVII w., bowiem akta wizytacyjne określają pierwszego znanego nauczyciela jako *rector scholae*, później w wyniku wojen i związanego z nim upadku szkolnictwa na ziemiach polskich, sytuacja w tej dziedzinie uległa pogorszeniu, bowiem w 1676 r. obowiązki nauczyciela pełnił kantor, ale już w latach 1736-38 – dzwonnik, a więc człowiek niekompetentny. Sytuacja poprawiła się kilka lat później, bowiem wówczas obowiązki nauczyciela pełnił organista Tomasz Sielecki.

Fragmentaryczne dane zachowały się odnośnie uposażenia nauczycieli. Wiadomo, że na pocz. XVII w. rektora szkoły utrzymywała gromada. Prawdopodobnie sytuacja ta nie utrzymała się na dłuższą metę, bowiem z roku 1694 pochodzi informacja, że jeden z ogrodów parafialnych przeznaczony był dla nauczyciela. W 1748 r. organista uczący w szkole parafialnej pobierał za naukę 12 florenów kwartalnie.

W związku z brakiem danych źródłowych, trudno określić liczbę uczniów kolbuszowskiej szkoły parafialnej na przestrzeni ok. 200 lat, oraz jej zakres oddziaływania. Szkoła parafialna przetrwała I rozbiór Polski, jednak ustawodawstwo austriackie wprowadziło zmiany w sposobie jej funkcjonowania.

Oprócz szkoły parafialnej istniała w Kolbuszowej w XVIII w. szkoła żydowska przy synagodze. Akta wizytacyjne parafii z lat 1764-66 podają, że kolbuszowscy Żydzi posiadali *synagogę lub szkołę (synagogam seu scholam)* wybudowaną za zgodą biskupa krakowskiego, lecz po jej spaleni swoje praktyki religijne spełniali w domach prywatnych.

Mimo, że o pierwszych dwóch wiekach historii szkoły parafialnej w Kolbuszowej niewiele wiadomo, tym niemniej należy pamiętać, że to właśnie ona zapoczątkowała dzieje oświaty w tym mieście.

KS. SŁAWOMIR ZYCH

**PRZEWODNICZĄCY RADY POWIATU KOLBUSZOWSKIEGO
PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ W KOLBUSZOWEJ
SERDECZNIE ZAPRASZAJĄ
DO WZIĘCIA UDZIAŁU W OBCHODACH
210 ROCZNICY UCHWALENIA
KONSTYTUCJI 3 MAJA**

PROGRAM OBCHODÓW STR. 10

SYSTEM OCHRONY PRZYRODY NA PŁASKOWYŻU KOLBUSZOWSKIM (cz. XIII)

Ochrona gatunkowa roślin

Od wieków człowiek wykorzystywał rośliny do różnych celów. Pnie drzew służyły mu głównie do budowy domów, dróg i mostów. Części pędów drzew i krzewów oraz całe lub części roślin runa leśnego stosował w lecznictwie. Kwiatami upiększał otoczenia i wnętrza gospodarstw domowych. Tych kilka jedynie przykładów dowodzi o dużym stopniu eksploatacji do połowy XX wieku przez człowieka flory, występującej naturalnie w środowisku przyrodniczym. Dlatego chcąc dziś korzystać mądrze z dobrodziejstw świata roślin wprowadzono ochronę gatunkową roślin. Ma ona na celu zapobieżenie zbędnemu wykorzystywaniu gatunków roślin rzadkich, osobliwych i zagrożonych dalszym istnieniem w składzie naszej polskiej flory.

Ochrona gatunkowa pełni ważną rolę w zachowaniu piękna przyrody, wychowaniu, edukacji i informowaniu społeczeństwa o istniejących zagrożeniach. Polega na zakazie zrywania, ścinania w całości lub części oraz pozyskiwania i wyrywania z naturalnych stanowisk, a także ich zbywania, nabywania, przenoszenia oraz wywożenia za granicę gatunków objętych tą formą ochrony oraz na innych działaniach mających zapewnić trwałe ich zachowanie. Ochronę gatunkową roślin podzielono na ścisłą oraz częściową. Do ścisłej zaliczono florę, którą objęto wszystkimi wyżej wymienionymi zakazami. Natomiast do objętych ochroną częściową zaliczono te, które mogą być pozyskiwane w miejscach oraz w ilościach uzgodnionych w pisemnym zezwoleniu.

Na Płaskowyżu Kolbuszowskim występuje ponad 30 gatunków roślin obję-

tych ochroną ścisłą i ponad 10 gatunków roślin objętych ochroną częściową. Warto spośród wszystkich zwrócić uwagę na jedyne w naszym kraju stanowisko pięknie kwitnącego krzewu różanecznika żółtego i bardzo już rzadkiego wawrzyńka główkowego dorastającego do 10 centymetrów wysokości. Nie sposób ominąć faktu występowania na omawianym terenie czterech gatunków widłaków, kilku stanowisk paproci długosza królewskiego, wielu storczyków, przebijających się wiosną kwiatów śnieżyczki przebiśnieg, kwitnącego różowo krzewu wawrzyńka wilczełyko, owadożerne rosziczki, żółtych i białych kwiatów grążela i grzybienia na lustrze wody, paproci pióropusznika strusiego, krzewu kłokoczki południowej z bardzo twardymi nasionami i wspinającego się po drzewach bluszczu pospolitego. Do ciekawych roślin częściowo chronionych i występujących w naszym mezoregionie można zaliczyć: kruszynę pospolitą, konwalię majową, bagno zwyczajne, porzeczkę czarną i czerwoną, kalinę koralową, pierwiosnki, kocankę piaskową i kopytnik pospolity.

W skali kraju ochrona gatunkowa roślin wpłynęła znacząco między innymi na zmniejszenie ilości sprzedawanych na rynku bukietów kwiatów przebiśniegów, wawrzyńków, konwalii majowych oraz naręczy widłaków, którymi strojono stoły wielkanocne. Ograniczono również wykorzystanie przemysłowe rosziczek, kruszyny i kosówki. Natomiast na Płaskowyżu Kolbuszowskim nadal jednak człowiek istotnie wpływa na zmniejszanie naturalnych stanowisk roślin chronionych. Szczególnie niszczone są piękne i okazałe kwia-

● Często bezmyślnie niszczona śnieżyczka przebiśnieg. Fot. B. Peret.

● Kwitnący na jedynym stanowisku naturalnym w Polsce różanecznik żółty. Fot. B. Peret.

● Bardzo rzadko występujący wawrzynek główkowy. Fot. B. Peret.

ty pojawiające się wczesną wiosną. Często są one zrywane i zabierane do domów aby chwilowo je ozdobić. Najczęściej bardzo szybko więdną i tracą naturalne piękno. Bardzo często w okolicach Kolbuszowej jest pozyskiwana nielegalnie kruszyna pospolita. Proceder ten wpływa znacząco na niszczenie i zmniejszanie się stanowisk naturalnych tego krzewu.

BARTŁOMIEJ PERET

Wędrujące wydmy

U schyłku epoki lodowej, kilkanaście tysięcy lat temu, na naszym terenie rozwijała się wzmożona działalność wód płynących. Rzeki karpackie podążając w kierunku Wisły intensywnie niszczyły stare osady lodowcowe oraz transportowały duże ilości piasków i żwirów.

Okolo 13-14 tys. lat temu, surowe warunki klimatu arktycznego nie sprzyjały intensywnej ekspansji roślin. Obszar większej części Polski pokryty był ubogą roślinnością o charakterze bezleśnej tundry krzewinkowej. Mała wilgotność powietrza i niewielka ilość opadów doprowadziły do znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych. Dzięki temu piasek zalegający w dolinach rzecznych podlegał intensywnej działalności wiatru (wywiewanie, transport i akumulacja), tworząc wędrujące wydmy o charakterystycznym parabolicznym kształcie. Była to pierwsza i główna faza wydymotwórcza, kształtowana przez wiatry północno-zachodnie (okres klimatyczny wistulianu – najstarszy dryas). Najliczniej zachowane formy z tego okresu występują w okolicach Niwisk, często przekraczają 10 m. wysokości.

Okolo 10 tys. lat temu nastąpiła druga faza wydymotwórcza (młodszy dryas). Wraz ze stopniowym ocieplaniem się klimatu dochodziło również do zmiany przeważających kierunków wiatru na zachodnie i południowo-zachodnie. Pojawiła się roślinność typowa dla stepów. W tym okresie nastąpiło znaczne przemodelowanie starych wydm, efektem czego są liczne obszary piaszczyste w obrębie Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Z

czasem wszystkie elementy rzeźby terenu zostały utrwalone przez roślinność (głównie lasy iglaste, liściaste a następnie mieszane).

W najmłodszej epoce geologicznej – holo-

cenie, wraz z pojawieniem się człowieka zostało zapoczątkowane intensywne niszczenie wydm. Było to związane z procesem wywiewania piasku w wyniku niewłaściwej gospodarki (wylesianie, zaorywanie obszarów zwymionych oraz eksploatacja piasków wydymowych).

Zwarta szata leśna w okolicach Kolbuszowej jest dzisiaj największym czynnikiem ograniczającym morfologiczną działalność wiatru. Dzięki niej opisane wyżej elementy przyrody nieożywionej mają szansę przetrwać przez następne pokolenia, stanowiąc charakterystyczny element krajobrazu ziemi kolbuszowskiej.

PIOTR BUJAK

• Eksploatacja piasków wydymowych w okolicach Niwisk – zachodnia krawędź Płaskowyżu kolbuszowskiego. Fot. P. Bujak

Wiosenna bezmyślność

Okres wiosenny to czas kiedy po zejściu śniegu wszyscy wykonują porządki wokół swoich domów, w ogrodach oraz na polach uprawnych. Ta wiosenna akcja sprzątnięcia jest jak najbardziej pozytywna, bowiem bardzo miło jest przebywać w czystym, dobrze zagospodarowa-

nym i schludnym otoczeniu. Również widok obsianych lub przygotowanych do wiosennego obsiewu użytków rolnych, wykoszonych łąk, pastwisk czy też wyczyszczonych przydrożnych rowów jest miłym widokiem.

Bardzo często jednak te wiosenne

porządki polegają na wypaleniu suchych pozostałości roślinnych z roku poprzedniego zamiast na ich wykoszeniu. Wypalanie traw na powierzchniach przeznaczonych do rolniczego zagospodarowania dla dużej liczby rolników nie tylko jest jednym ze sposobów uprzątnięcia powierzchni, lecz dodatkowo służyć to ma użyczeniu gleby. Prawda jednak jest taka, iż poza bardzo niemiłym widokiem czarnych łąk ich wypalanie jest niebezpieczne dla samych ludzi, stwarza zagrożenie dla osad ludzkich, powoduje zanieczyszczenie powietrza, stwarza ogromne zagrożenie przetrzutu ognia na tereny leśne. Dodatkowo zamiast użyczenia gleby poprzez wypalanie powodujemy jej zubożenie. Żyzność gleby zależy bowiem przede wszystkim od bogactwa organizmów jakie w niej żyją. To one bowiem powodują rozkład pozostałości roślinnych, a przez to uwolnienie z nich składników pokarmowych przyswajanych przez rośliny. Wypalanie traw powoduje śmierć tych organizmów, a co za tym idzie zubożenie gleby zamiast jej wzbogacenia. Na zakończenie nadmienić należy, że wypalanie łąk i nieużytków jest prawnie zabronione zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody z 16 października 1991 roku, który brzmi: "zabrania się wypalania roślinności na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych lub w strefie oczerzetów i trzcin".

Robiąc więc wiosenne porządki najpierw zastanówmy się czy sposób w jaki to czynimy nie przyniesie więcej strat niż pożytku dla nas samych jak również dla naszego otoczenia.

ROBERT SZCZĘCH

NADLEŚNICTWO KOLBUSZOWA

WIOSENNE WYPALANIE

ZANIM RZUCISZ ZAPALKĘ ABY PODPALIĆ POMYŚL ILE NIEODWRACALNYCH SZKOD MOŻESZ WYRZĄDZIĆ.

DOWIEDZ SIĘ O KONSEKWENCJACH SWOJEGO DZIAŁANIA:

1. NIEKONTROLOWANY OGIEŃ PRZENOSI SIĘ NA POBLISKIE LASY I ZABUDOWANIA. NARAŻASZ ŻYCIE SWOJE I INNYCH.
2. SPALENIU ULEGAJĄ NAJDELIKATNIEJSZE I NAJCENNIEJSZE ROŚLINY, POZOSTAJĄ NATOMIAST SILNE CHWASTY.
3. OGIEŃ NIESIE ZAGŁADĘ DLA ZWIERZĄT, PTAKÓW, DROBNYCH SSAKÓW ORAZ MIKROORGANIZMÓW, BEZ KTÓRYCH GLEBA TRACI SWĘ WŁAŚCIWOŚCI PRODUKCYJNE.
4. WYPALANIE TRAW JEST ZAKAZANE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE ŚRODOWISKA Z DNIA 16.10.1991r.

OGIEŃ NIE JEST SPOSOBEM PROWADZENIA RACJONALNEJ GOSPODARKI ŁĄKOWEJ

ZAPROSZENIE

NA WIELKI FESTYŃ

Rynek w Kolbuszowej

WIOSNA
BUDOWLANA
NAD
NILEM

PIĄTEK 25 maja 2001 r. w godz. 9⁰⁰ - 17⁰⁰
SOBOTA 26 maja 2001 r. w godz. 9⁰⁰ - 13⁰⁰

ORGANIZATOR **PHU "MARWO" Sp. z o.o.**
**ZAPEWNIĄ WSZYSTKIM ODWIEDZAJĄCYM
WIELE ATRAKCJI I WRAŻEŃ.**

W TRAKCIE FESTYŃU ZAPRASZAMY NA:
▶ PREZENTACJE PRODUCENTÓW MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
▶ WYSTĘPY ZESPOŁÓW MUZYCZNYCH I TANECZNYCH

**DLA NASZYCH NAJMŁODSZYCH GOŚCI WIELE KONKURSÓW I NIESPODZIANEK
PRZYJDZIESZ! ZOBACZYSZ! UWIERZYSZ!**

Prywatny Gabinet Lekarski

lekarz pediatra, specjalista
medycyny rodzinnej

Bożena Barbara Przyczyna

Kolbuszowa, ul. 11-go Listopada 3
(Centrum Handlowe "Orzech" - II piętro)
tel/fax 7444202
tel. kom. 0 605 53 64 17

przyjmuje: poniedziałki/piatki 15⁰⁰ - 16⁰⁰

- badania ogólnolekarskie dzieci i dorosłych
- wizyty domowe
- USG jamy brzusznej i tarczycy
- badanie profilaktyczne wstępne i okresowe pracowników
- badanie kwalifikacyjne do prawa jazdy wszystkich kategorii (30zł.)
- wydawanie świadectw kwalifikacji

PLATFORMA OBYWATELSKA

ZAPRASZA DO WSPÓŁPRACY

PEŁNOMOCNIK DLA POWIATU KOLBUSZOWA

DYŻURUJE W PONIEDZIAŁKI I CZWARTKI

OD 16⁰⁰ - 17⁰⁰ TEL. 0 608 300 503

KOLBUSZOWA UL. MICKIEWICZA 15 "GALICJA"

TEL. KONTAKT. CODZIENNIE 22 73 489

Ziemia KOLBUSZOWSKA

Wydawca: Towarzystwo Kultury im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej.
Redaguje zespół: Jacek Bardan, Anna Czachor, Michał Franczyk, Andrzej Jagodziński - redaktor naczelny, Bogdan Romaniuk, Józef Sudół, Barbara Szafraniec - sekretarz redakcji. Adres redakcji (tymczasowy): ul. Piłsudskiego 7, 36-100 Kolbuszowa, tel. 017/22 70 220 w. 26. Skład, łamanie i druk: "ABAKUS" s.c., Kolbuszowa ul. J. Bytnara 25, tel. 017/22 70 230. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmiany tytułów, skracania tekstów i poprawek stylistycznych. Przedruk dozwolony tylko za zgodą autorów lub redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada. Gazeta ukazuje się przy wsparciu finansowym samorządu powiatu i gmin. INDEKS: 32616X, ISSN 1232-051X. Jesteśmy w internecie: <http://www.kolbuszowa.biz.pl/prasa/ziemia/> Dyżur redakcji, każdy czwartek 15⁰⁰ - 16⁰⁰.